Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 166 (6443) | 22 ліпеня 1939 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Зварот нарады работнікаў жывёлагадоўлі Совецкай Украіны. Да далейшых поспехаў грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах.

Прыём у Крэмлі ўдзельнікаў Усесаюзнага фізкультурнага парада.

У Наркамаце Знешняга Гандлю.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:

З. Ларысаў — Вучоба партыйнага актыва ў Багушэўскім раёне.

Г. Доменікаў — Папаўненне радоў партыі.

АРТЫКУЛЫ:

Л. Іваноў — Гонка марскіх узбраенняў імперыялістычных дзяржаў.

А. Кулінёнка — Узняць тэмпы торфаздабычы ў арцелях.

І. Муравіцкі — Прафоргі ўзначальваюць соцспаборніцтва.

І. М. Шыфрын — Палепшыць кіраўніцтва паліграфічнымі прадпрыемствамі БССР.

А. Вялюгін — Камбайнеры.

ЗА РУБЯЖОМ:

Поспех совецкага павільёна на сусветнай выстаўцы ў Нью-Йорку.

Дэлегацыя дэпутатаў комуністаў у Банэ.

Да пытання аб пераглядзе закона аб нейтралітэце ў ЗША.

Высяленні іншаземцаў з Бельгіі.

Становішча ў Данцыгу.

У Германіі градам знішчана 200 тысяч гектараў пасеваў.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

Пагадненне англійскай, французскай і амерыканскай разведак.

Узорна завершым сезон торфаздабычы

Тарфяны сезон блізіцца да канца. Для работы па непасрэднай здабычы торфу астаўся максімум адзін месяц, а па некаторых відах, як напрыклад гідраторфу, і таго менш — 15 — 20 дзён. Перад тарфянікамі рэспублікі стаіць адказная баявая задача — паспяхова, па-большэвіцку завяршыць сезон, не толькі выканаць, але і перавыканаць дзяржаўны план здабычы торфу ў 3 мільёны тон.

Перыяд, што астаўся да канца сезона, павінен быць перыядам баявой кіпучай работы ўсіх тарфянікаў і тарфяніц—рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў.

Асаблівая адказнасць ляжыць на дырэктарах прадпрыемстваў, старшынях торфаарцеляў, партыйных і прафесіянальных арганізацыях. Іменна яны павінны арганізаваць і ўзначаліць барацьбу мас за паспяховае выкананне плана, за неадкладную ліквідацыю прарыўных участкаў. Лозунгам дня для ўсіх тарфянікаў з'яўляецца: **ні аднаго завода, ні адной торфарцелі, не выканаўшай сезонны план!**

Выдатны прыклад усім тарфянікам рэспублікі паказалі калектывы рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў перадавых торфзаводаў — «Шлях социялізма» і «Большэвік». Гэтыя заводы сустракаюць II Сесію Вярхоўнага Совета БССР сапраўды бліскучымі перамогамі. Шырока разгарнуўшы соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, яны датэрмінова на 26 — 30 дзён закончылі свае сезонныя праграмы і зараз паспяхова змагаюцца за дзесяткі тысяч тон торфу звыш плана.

Гэтыя натхняючыя прыклады сапраўды стаханаўскай працы клічуць усіх тарфянікаў, усіх партыйных і непартыйных большэвікоў тарфяной прамысловасці да актыўнай барацьбы за знішчэнне ўсіх недахопаў на прадпрыемствах, да ўзорнага завяршэння сезона.

А недахопаў, прарыўных участкаў пакуль-што яшчэ вельмі многа! На 20 ліпеня заводы Белторфа здабылі 728 тысяч тон торфу пры плане ў 940 тысяч тон—77,4 проц., у той час як па плану самога трэста на гэтае чысло павінна было-б быць здабыта не менш 84,5 проц. Календарны план сістэматычна недавыконваецца на 8 — 10 і больш процантаў. Самы просты разлік паказвае, што ўжо на 20 ліпеня Белторф недадаў дзяржаве больш 65 тысяч тон торфу.

Сутнасць гэтых цыфр не заўсёды як след уяўляюць сабе кіраўнікі Белторфа (дырэктар трэста Бражынскі, галоўны інжынер Фрадкін). Праўда, у гэтым годзе работа ідзе значна лепш, чым у мінулым, але яна павінна была і магла-б быць яшчэ лепшай. Тым больш недапушчальна адставанне ад плана. Не на мінулы год, які ў галіне здабычы торфу быў прарыўным, трэба раўняць сваю работу, а на перадавыя прадпрыемствы, перадавыя галіны нашай народнай гаспадаркі, якія і ў мінулым і, асабліва, у гэтым годзе паказалі і паказваюць сапраўдных ўзоры стаханаўскай працы.

Партыя і ўрад патрабуюць ад большэвікоў-гаспадарнікаў, каб яны няўменна рухалі ўперад справу выканання планаў трэцяй сталінскай пяцігодкі, а значыць, у першую чаргу, — гаспадарчых планаў 1939 года. Гэтую ісціну трэба добра ўсвоіць кіраўнікам тарфяной прамысловасці.

Аналіз работы заводаў паказвае, што ўзровень здабычы торфу па трэсту цягнуць зараз уніз у асноўным 3 — 4 прадпрыемствы. Гэта — торфзаводы «Свабода» (былы дырэктар Азерскі і былы галоўны інжынер Пятроў), «Лукскае» (дырэктар Рыбінскі, галоўны інжынер Герасімовіч) і Дукорскі торфзавод (дырэктар Кахановер, галоўны інжынер Стуканаў).

На працягу ўсяго сезона не было такога дня, каб торфзавод «Свабода» выканаў свой календарны план. А ў апошнюю дэкаду—паўтары значна пагоршылі работу таксама і два ўказаныя вышэй заводы. На гэтых прадпрыемствах вельмі дрэнна арганізавана праца, па-варварску скарыстоўваецца абсталяванне. На заводзе «Свабода» прастоі механізмаў склалі за тры месяцы 1334 машынагадзіны, на заводзе «Лукскае» — 1661 машынагадзіну, а на Дукорскім заводзе — 3198 машынагадзін.

Прастоі і шматлікія аварыі зрываюць работу стаханаўцаў і ўсіх рабочых. Іменна на ліквідацыю гэтых агіднасцей павінны накіраваць галоўную сваю ўвагу кіраўнікі гэтых прадпрыемстваў. Інжынеры, механікі абавязаны наладзіць сістэматычны планава-папераджальны рамонт агрэгатаў.

Барацьба са стратамі, прастоямі абсталявання і аварыямі павінна стаць у цэнтры ўвагі кіраўніцтва трэста, бо яны маюць значнае месца і на іншых прадпрыемствах.

Намнога лепш і больш арганізавана працуюць два буйнейшыя прадпрыемствы трэста — заводы Асінторф і імені Орджанікідзе. Добра ідзе здабыча на заводзе «Міханавічы». Аднак і тут ёсць рад буйных прабелаў. Асінторф значна адстае па здабычы фрэзернага торфу. На заводзе імені Орджанікідзе вельмі дрэнна арганізавана скарыстанне трактарнага парка і ўборачных машын. Шмат недахопаў ёсць на гэтых прадпрыемствах таксама і ў галіне арганізацыі працы ў брыгадах.

Зараз заводы Белторфа адчуваюць значны недахват рабочай сілы, асабліва тарфяніц. У інтарэсах паспяховага завяршэння сезона неабходна аказаць заводам дапамогу. Сельсоветы і калгасы павінны даць заводам на адзін месяц, прыкладна, 1500 рабочых і работніц. Па аднаму—два чалавекі з кожнага калгаса ў раёнах вярбоўкі рабочай сілы—і задача будзе вырашана. Оргкамітэты абласцей, адпаведныя раённыя совецкія і партыйныя арганізацыі, несумненна, акажуць у гэтай важнай справе сваю дзейсную дапамогу.

Значная частка сезоннага плана залежыць ад работы мясцовых торфзаводаў і тарфяных промарцелей. Аднак і тут ход здабычы нельга прызнаць здавальняючым. Абласныя саюзы Белкаапромсовета сезонныя планы на 15 ліпеня выканалі толькі на 70—74 проц. У радзе арцелей, як напрыклад, Менскага абласнога Торфбудкерамсаюза, наглядаецца нават тэндэнцыя да зніжэння здабычы торфу ў параўнанні з чэрвенем. Гэта абсалютна недапушчальна. Тэмпы здабычы не толькі нельга паслабляць, іх неабходна ўсямерна павялічваць.

Тарфяная прамысловасць рэспублікі мае выдатныя кадры тарфянікаў, багатую тэхніку. Партыя і ўрад стварылі тарфянікам усе ўмовы для добрай, высокапрадукцыйнай работы. Доўг і абавязак гаспадарнікаў, партыйных і прафесіянальных арганізацый—поўнасцю скарыстаць гэтыя магчымасці, апраўдаць клопаты партыі і ўрада.

Няма і не можа быць месца для якога-б то ні было самасупакаення. Шырэй разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі на нашых торфпрадпрыемствах! Павялічым клопаты аб стаханаўцах, ударніках і ўсіх рабочых! Поўнасцю і ў тэрмін выканаем дзяржаўны план здабычы торфу 1939 года, другога года трэцяй сталінскай пяцігодкі!

ПРЫЁМ У КРЭМЛІ УДЗЕЛЬНІКАЎ УСЕСАЮЗНАГА ФІЗКУЛЬТУРНАГА ПАРАДА

20 ліпеня лепшыя фізкультурнікі краіны — удзельнікі Усесаюзнага парада фізкультурнікаў на Краснай плошчы сустрэліся з кіраўнікамі партыі і ўрада. К 9 гадзінам вечара залу пасяджэнняў Вярхоўнага Совета РСФСР запоўнілі прадстаўнікі фізкультурнікаў саюзных рэспублік, спартыўных таварыстваў, знатныя людзі сталіцы.

Паяўленне таварышоў Сталіна, Молатава, Варашылава, Кагановіча, Калініна, Жданава, Мікаяна, Берыя, Шверніка, Маленкова выклікае бурную працяглую авацыю. Усе стоячы вітаюць таварыша Сталіна і яго саратнікаў. Раздаецца громкае «ура». Неаднаразова правазглашаецца на розных мовах «Няхай жыве наш родны Сталін!», «Прывітанне лепшаму другу моладзі таварышу Сталіну!».

Таварыш Молатаў павіншаваў усіх прысутных у зале ўдзельнікаў выдатнага фізкультурнага парада 18 ліпеня з поспехамі фізкультуры і спорта і пад авацыі ўсёй залы правазгласіў:

— За здароўе совецкіх фізкультурнікаў і фізкультурніц і ў вашай асобе за здароўе і шчасце ўсяго совецкага народа і яго фізкультурнікаў «ура»!

Выключны ўздым ахватвае ўсіх прысутных, калі таварыш Молатаў правазглашае:

— За здароўе лепшага друга фізкультурнікаў, за здароўе, якое з'яўляецца самым каштоўным і дарагім для ўсяго нашага народа, — за здароўе таварыша Сталіна «ура»!

Некалькі мінут стоячы прысутныя вітаюць таварыша Сталіна. З усіх канцоў залы нясуцца воклічы на мовах нацыянальнасцей: «Нашаму другу і бацьку — вялікаму Сталіну «ура»!

Слова бярэ таварыш Мамедава—фізкультурніца Азербайджанскай ССР. Тав. Мамедава сардэчна вітае таварышоў Сталіна і Молатава, а таксама ўсіх кіраўнікоў партыі і ўрада ад імені азербайджанскага народа.

Фізкультурнік Узбекскай ССР тав.Ісламаў у сваім кароткім выступленні гаворыць аб тым, як радасна і весела, культурна і заможна жыве моладзь Узбекістана. Тав. Ісламаў гаворыць на роднай мове. Але яго прамова зразумела ўсім. І калі тав. Ісламаў заяўляе: «Наша моладзь гатова аддаць усе свае сілы на карысць і працвітанне соцыялістычнай радзімы», — усе прысутныя ў адзіным парыве ўстаюць з сваіх месц і наладжваюць бурную авацыю.

З велізарнай увагай слухаюць усе прамову тав. Селязнёва, перадаўшага таварышу Сталіну, кіраўнікам партыі і ўрада, а таксама ўсім фізкультурнікам нашай вялікай радзімы баявое фізкультурнае чырвонаармейскае прывітанне.

— Фізкультурнікі Чырвонай Арміі, — гаворыць таварыш Селязнёў, — авалодваюць складанай баявой тэхнікай, але ў той-жа час моцна любяць фізкультуру і скарыстоўваюць яе для сваёй баявой падрыхтоўкі.

Сёння мы паказалі ваенную ігру. Заўтра, калі трэба будзе, па закліку нашай партыі, па закліку нашага совецкага ўрада мы як адзін устанем і ператворым гэту ігру ў баявую ігру, і будзем біць ворага так, як вучыць нас наш нарком першы Маршал Совецкага Саюза таварыш Варашылаў.

Калі патрабуецца, то заўтра мы, фізкультурнікі Чырвонай Арміі, разам з усім народам, пад баявым кіраўніцтвам нашага жалезнага наркома, з іменем Сталіна будзем біць ворагаў на іх-жа тэрыторыі.

Пад поўныя захаплення воклічы прысутных і крыкі «ура» тав. Селязнёў правазглашае здравіцу ў чэсць таварышоў Сталіна і Варашылава.

Ад імені моладзі Таджыкістана фізкультурніца тав. Турсунава перадае таварышам Сталіну і Молатаву, а таксама ўсім кіраўнікам партыі і ўрада палкае прывітанне. Затым выступае ад фізкультурнікаў Украіны тав. Хаменка.

— Мы прыехалі ў Маскву, — гаворыць ён, — каб паказаць на Краснай плошчы свае сілы, сваю волю, сваю гатоўнасць абараняць любімую радзіму. Мы запэўняем наш совецкі ўрад, вялікага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна, што граніцы Украіны знаходзяцца на моцным замку, і, калі вораг пасмее напасці на нашы граніцы, украінскі народ гатоў разбіць ворага на яго ўласнай тэрыторыі.

Ад імені украінскага народа і фізкультурнікаў Украіны тав. Хаменка выражае ўдзячнасць рабоча-сялянскаму ўраду на чале з таварышом Молатавым і правадыру народаў таварышу Сталіну за шчаслівае жыццё.

Ад фізкультурнікаў Грузіі выступае тав. Джарджадзе і Арменіі — тав. Амбарцумян. Затым паміж кіраўнікамі партыі і ўрада і фізкультурнікамі завязваецца цёплая і дружаская гутарка.

Да глыбокай ночы цягнулася сустрэча лепшых фізкультурнікаў краіны з кіраўнікамі партыі і ўрада.

Сустрэча суправаджалася канцэртнымі выступленнямі лаўрэатаў усесаюзных і міжнародных конкурсаў — Э. Гілельса, Д. Гамрэкелі, Л. Гілельс, народнага артыста СССР М. Рэйзен, народнай артысткі Узбекскай ССР Тамары Ханум, артыстаў дзяржаўнай эстрады Мірзаянца і Газова, артыстаў дзяржаўных цыркаў Г. Аркатава, А. Цветковай, Л. Цветкова і А. Елкіна, артыстаў Маскоўскага тэатра аперэты Р. Лазарэвай, О. Власавай і І. Гедройца, заслужанай артысткі РСФСР Л. Орловай, артыстаў дзяржаўнага ансамбля народнага танца А. Кобзевай, В. Арсеньева і Барысава. З вялікім поспехам выступілі з рознастайнай праграмай чыгуначны ансамбль песні і пляскі пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча мастацтваў І. Дунаеўскага і чыгуначны джаз-аркестр (дырыжор Д. Пакрас).

(ТАСС).

Выдатнікі лётнай падрыхтоўкі менскага аэраклуба ім. Молакава — вучаніца 9-га класа 47-й сталінскай школы, вучыць А. І. Валіева (справа) і тэхнік В. К. Пінтух. Фото Л. А. Мазелева. (Фотахроніка БЕЛТА).

НАСУСТРАЧ УСЕСАЮЗНАМУ ДНЮ ЧЫГУНАЧНІКА

УЗОРНАЯ РАБОТА БРЫГАДЫ ВАЛЬКО

АСІПАВІЧЫ. (БЕЛТА). Калектыў Асіпавіцкага чыгуначнага вузла з уздымам рыхтуецца да Усесаюзнага дня чыгуначніка.

Выдатныя ўзоры работы паказвае комплексная брыгада дэпо тав. Валько, якая змагаецца за прысваенне ёй звання лепшай брыгады Беларускай чыгункі. Устаноўлены для лепшых комсамольскіх груп. Слесар-комсамолец тав. Сушча на ... Шыманскі дае 300—350 проц. нормы. Штодзённа ў брыгадзе праводзяцца чыткі газет, праз дзень гутаркі.

Практыкуецца заключэнне двухбаковых соцдагавораў з брыгадамі, якія ставяць на рамонт свае машыны. 16 ліпеня заключан дагавор з брыгадай паравоза Ш-167. Комплексная брыгада ўзяла абавязацельства—выпусціць паравоз з сярэдняга рамонту за 5 гадзін (норма 14 гадзін). Паравозная брыгада абавязалася перавыканаць норму прабегу паравоза, зэканоміць 6.000 кілаграмаў паліва. У ліпені месяцы заключана 5 такіх дагавораў.

Першынства ў спаборніцтве за высокія тэмпы пагрузкі заваявала змена тав. Грома Нікалая. За першую дэкаду ліпеня яна выканала план па пагрузцы на 125 проц. і па выгрузцы — на 136 проц. Па Асіпавіцкаму аддзяленню план за 15 дзён ліпеня выкананы па пагрузцы на 112,7 проц. і па выгрузцы — на 128 проц.

Харчовая прамысловасць БССР выканала 7-месячны план

Выконваючы свае абавязацельствы ў соцыялістычным спаборніцтве імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, харчовая прамысловасць БССР датэрмінова выканала 7-месячны план. На 21 ліпеня выпушчана прадукцыі на суму 173.800 тысяч рублёў, або на 26.800 тысяч рублёў больш чым за аналагічны перыяд 1938 года.

Асобныя трэсты і прадпрыемствы значна перавыканалі свае заданні. Кандытарскія фабрыкі выпусцілі звыш плана 6 тысяч пудоў, больш 380 тон, 550 тон каўбасных вырабаў і інш.

Да 1 жніўня будзе дадзена звыш 7-месячнай праграмы рознай прадукцыі на 18 мільёнаў рублёў. (БЕЛТА).

У ГОСЦІ ДА СВАІХ ЗЕМЛЯКОЎ

ЧЭРЫКАЎ. У госці да сваіх бацькоў у сельскагаспадарчую арцель імені Калініна прыехаў Герой Совецкага Саюза, камандзір Н-скай вайсковай часці Яўмен Макаравіч Нікалаенка. Калгаснікі арганізавалі сустрэчу са сваім земляком. Тав. Нікалаенка расказаў ім аб жыцці ў Чырвонай Арміі, Ваенна-Марскім і Паветраным флотах, аб абароннай магутнасці краіны соцыялізма. У заключэнне Герой Совецкага Саюза заклікаў прысутных выдатна працаваць у калгасе, ніколі не забываць аб капіталістычным акружэнні, быць заўсёды гатовымі даць сакрушальны адпор ворагу.

Калгаснікі ў асобе свайго земляка — Героя Совецкага Саюза горача віталі авіяцыю краіны соцыялізма і ўсю непераможную Чырвоную Армію, якая зорка ахоўвае мірную працу совецкага народа. Яны абавязаліся ўзорна правесці ўборку багатага ўраджаю, своечасова выканаць план хлебапаставак.

20 ліпеня т. Нікалаенка выступіў з прамовай на раённым партыйным сходзе. (БЕЛТА)

У НАРКАМАЦЕ ЗНЕШНЯГА ГАНДЛЮ

Гэтымі днямі аднавіліся перагаворы аб гандлі і крэдыце паміж германскай і совецкай старанамі. Ад Наркамата знешняга гандлю перагаворы вядзе нам. гандлёвага прадстаўніка ў Берліне т. Бабарын, ад германскай стараны — п. Шнурэ.

РАЁННАЯ НАРАДА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ

АСІПАВІЧЫ, 21 ліпеня. (БЕЛТА). Учора адбылася раённая нарада ўдзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Стаханаўцы калгасных палёў і жывёлагадоўлі абмеркавалі бягучыя задачы і падзяліліся вопытам сваёй работы па заваяванню права ўдзелу па выстаўцы ў 1940 годзе.

Многія ўдзельнікі нарады прывезлі з сабой экспанаты па раслінаводству. Усеагульную ўвагу прыцягнулі да сябе экспанаты маладой калгасніцы—загадчыка хаты-лабараторыі сельгасарцелі «Чырвоная Слабада» Праскоўі Астаповіч. На пясчанай глебе яна, прымяняючы стаханаўскую агратэхніку, дабілася ў гэтым годзе на асобных участках ураджайнасці азімага жыта па 35,5 цэнтнера з гектара. Гэта — небывалы ўраджай у раёне.

Удзельнікі нарады абавязаліся да дня адкрыцця выстаўкі — 1 жніўня закончыць уборку азімых і ранніх яравых, здаць дзяржаве высокаякаснае зярно і шырока папулярызаваць свой вопыт сярод калгасных мас раёна з тым, каб павялічыць колькасць удзельнікаў выстаўкі ў 1940 годзе.

* * *

У калгасах раёна з 21 па 23 ліпеня праводзяцца спецыяльныя палітдні, прысвечаныя Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Для гэтай мэты вылучана 50 чалавек з партыйна-комсамольскага актыва.

ДЭЛЕГАЦЫЯ ПРАЦОЎНЫХ МЕНСКА ВЫЕХАЛА Ў БАЛТЫКУ

Чырвонафлотцы, камандзіры і палітработнікі Н-скага карабля Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота звярнуліся з пісьмом да працоўных Менска, у якім запрасілі прадстаўнікоў сталіцы БССР прыняць удзел у святкаванні Дня Ваенна-Марскога Флота.

21 ліпеня ў Ленінград выехала дэлегацыя працоўных Менска. У саставе дэлегацыі — сакратар Кагановіцкага райкома партыі тав. Хасін, сакратар гаркома комсамола тав. Русак, паэт-ордэнаносец Пятро Глебка, народны артыст рэспублікі тав. Владамірскі, стаханаўка фабрыкі «Кастрычнік» тав. Вярбіцкая і сакратар горсовета тав. Дзямідаў.

Удзельнікі дэлегацыі ўручаць ад імені працоўных сталіцы чырвоны сцяг лепшаму падраздзяленню карабля.

(БЕЛТА).

Па Совецкай краіне

ПАДРЫХТОЎКА ДА ДНЯ ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА САЮЗА ССР

★ Ваенна-марскі вучэбны пункт Асоавіяхіма горада Осіпенка падрыхтаваў 17 чалавек інструктароў-масавікоў. Моладзь горада рыхтуецца да агульнагарадскога марскога карнавала, які адбудзецца 23 ліпеня.

★ У Марыйскай рэспубліцы на прадпрыемствах і ў калгасах праводзяцца даклады і гутаркі. У партыйным кабінеце гаркома ВКП(б) і рэспубліканскай бібліятэцы арганізуюцца выстаўкі, якія адлюструюць магутнасць і баявую гатоўнасць Чырвонага флота. 24 ліпеня за горадам адбудуцца масавыя народныя гулянні.

★ 21 ліпеня з вялікім уздымам прайшоў агульнабакінскі сход комсамольскага актыва. З дакладам выступіў камандуючы Каспійскай ваеннай флатыліяй капітан 1-га ранга тав. Галоўка.

На сходзе прысутнічаў сакратар ЦК КП(б) Азербайджана тав. Багіраў.

Пад бурныя апладысменты сход паслаў прывітанні таварышу Сталіну і таварышам Молатаву, Варашылаву і Наркому Ваенна-Марскога Флота СССР таварышу Кузнецову.

★ З вялікім уздымам рыхтуюцца да святкавання Дня Ваенна-Марскога Флота Саюза ССР чырвонафлотцы, якія ахоўваюць паўднёвую марскую граніцу нашай радзімы. На баявых караблях разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва. Павялічылася колькасць заяў ад чырвонафлотцаў аб пакіданні іх на звыштэрміновай і пажыццёвай службе ў флоце. Выдатнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі ўступаюць у рады ВКП(б).

(ТАСС).

ЗАВОД ЦЯЖКАГА СТАНКАБУДАЎНІЦТВА

СВЕРДЛОЎСК, 20 ліпеня. (ТАСС). Пачаліся падрыхтоўчыя работы да пабудавання Свердлоўскага завода цяжкага станкабудаўніцтва — аднаго з заводаў, намечаных рашэннем XVIII партыйнага з'езда да пабудовы ў трэцяй сталінскай пяцігодцы.

На будаўніцтва завода адпушчана 99 мільёнаў рублёў. У строй дзеючых прадпрыемстваў ён уступіць у 1942 годзе. Завод будзе мець 7 асноўных цэхаў і 5 дапаможных. Пабудаванне буйнейшага мантажна-зборачнага цэха пачнецца ў гэтым квартале.

За годы сталінскіх пяцігодак г. Свердлоўск ператварыўся ў адзін з буйнейшых прамысловых і культурных цэнтраў краіны. НА ЗДЫМКУ — вуліца Леніна ў Свердлоўску.
Фото М. Берлянд. (Фотахроніка ТАСС).

ШКЛО ДЛЯ ПАЛАЦА СОВЕТАЎ

КАНСТАНЦІНАЎКА, 20 ліпеня. (ТАСС). На заводзе «Автостекло» праводзяцца вопыты па вытворчасці новых відаў шкла для ўпрыгожання Палаца Советаў.

Выробляюцца ўзоры каляровых люстраў — чырвоныя, жоўтыя і фіялетавыя, якія мяркуецца скарыстаць у якасці адбівальнікаў да светавой апаратуры.

Механік завода тав. Забкоў прапанаваў пескаструменны апарат для нанясення рысункаў на шкло. На марбліт — чорнае бліскучае шкло, што служыць для абліцоўкі, на якім мастаком нанесен эскіз рысунка, пад ціскам у 6 атмасфер накіроўваецца струмень пяску. У рэзультаце на марбліце астаецца рэльефны рысунак.

Завод таксама выробляе фактурнае шкло, якое мае матавую паверхню і будзе служыць для акантоўкі бліскучага марбліта.

НОВЫЯ ПАДРУЧНІКІ СТЭНАГРАФІІ

Інстытут мовы і пісьменства народаў СССР Акадэміі навук закончыў складанне новых падручнікаў стэнаграфіі і здаў іх у друк. Выпуск іх пакладзе канец рознабою ў выкладанні стэнаграфіі. Да гэтага часу, як вядома, яно вялося па розных сістэмах. Гэта тармазіла развіццё стэнаграфічнай асветы.

Распрацоўваючы новыя падручнікі, інстытут імкнуўся даць адзіную сістэму, зручную для прымянення да моў народаў СССР. Гэтая задача вырашана. Падручнікаў два: адзін — для ўсіх жадаючых вывучаць стэнаграфію, другі — для педагогаў. Асобна выдаецца слоўнік да гэтых падручнікаў.

Падручнікі павінны выйсці ў жніўні. Апрача іх падрыхтаваны да друку падручнікі стэнаграфіі на татарскай, карачаеўскай і кіргізскай мовах.

(«Праўда»).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ВУЧОБА ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА Ў БАГУШЭЎСКІМ РАЁНЕ

Багушэўская раённая партыйная арганізацыя правяла значную работу па вывучэнню партыйнай прапаганды. Непараўнальна вырасла цікавасць партыйных, камсамольскіх кадраў і інтэлігенцыі раёна да вывучэння гісторыі нашай партыі. Многія таварышы з усёй сур'ёзнасцю ўзяліся за павышэнне свайго тэарэтычнага ўзроўню.

Вось, напрыклад, тав. Леўдзікаў — загадчык аддзела кадраў райкома КП(б)Б. Як правіла, два разы ў пяцідзёнку, а часам і тры, па некалькі гадзін у дзень тав. Леўдзікаў аддае вывучэнню гісторыі партыі. Зараз ён заканчвае IV раздзел «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Апрача вывучэння гісторыі партыі, тав. Леўдзікаў прачытаў творы Леніна: «Што такое «сябры народа» і як яны ваююць супроць сацыял-дэмакратаў?», «Развіццё капіталізма ў Расіі», «Крок наперад, два крокі назад» і іншыя. Тав. Леўдзікаў рэгулярна слухае лекцыі.

Рэдактар раённай газеты «Сталінскі ўдар» тав. Глушэцкі дэтальна вывучае гісторыю партыі і першакрыніцы. За апошні час ён прачытаў «Матэрыялізм і эмпірыякрытыцызм» і іншыя творы Леніна. Тав. Глушэцкі сістэматычна чытае артыкулы, якія друкуюцца ў часопісах «Бальшэвік», «Пад знаменем марксізма» і газеце «Праўда», «Звязда» і журналах.

Сур'ёзна працуюць над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню намеснік сакратара райкома партыі тав. Максімава, начальнік раённай міліцыі тав. Паўлоўскі, [illegible].

Аднак далёка не ўсе кіруючыя работнікі раёна з належнай сур'ёзнасцю адносяцца да справы авалодання марксісцка-ленінскай тэорыяй. Рад таварышоў па-ранейшаму яшчэ не вучыцца, не працуе над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню.

Намеснік дырэктара Багушэўскай МТС па палітчасці (ён-жа сакратар пярвічнай партарганізацыі пры МТС) тав. [illegible] гісторыю партыі не вывучае. [illegible]

Партыйная арганізацыя МТС [illegible] гісторыі партыі пры райпарткабінеце ніхто з камуністаў МТС не займаецца. Намеснік сакратара партарганізацыі тав. Лубінаў прама заявіў, што партыйная вучоба [illegible].

Як не дзіўна, такое становішча з партыйнай вучобай у партарганізацыі МТС ніколі не турбуе. Гэта пытанне на партыйным сходзе ні разу не абмяркоўвалася. [illegible]

Раённы пракурор тав. Кавалёў [illegible]

Размовамі аб «вялікай перагружанасці» займаецца і [illegible] тав. Ліхко. [illegible]

Слаба займаецца партыйнай вучобай [illegible]

Тав. Хадасевіч [illegible]

Неабходна [illegible]

З. ЛАРЫСАЎ.

ПАПАЎНЕННЕ РАДОЎ ПАРТЫІ

Крупская раённая партарганізацыя вырасла за шэсць месяцаў гэтага года на 119 чалавек. У гэтым ліку ў члены партыі прынята 23 старшыні калгасаў, 8 трактарыстаў, 8 [illegible].

Рост партыі за лік перадавікоў сельскай гаспадаркі і лепшай часткі савецкай інтэлігенцыі асабліва павялічыўся пасля XVIII з'езда ВКП(б). Так, нядаўна ў члены партыі прыняты т. Н. Буднік — старшыня калгаса «Большэвік», т. Ф. Драніца —трактарыст-камбайнер Крупскай МТС, а ў кандыдаты партыі прыняты тт. Седуноў — старшыня перадавога калгаса імені Стаханава, удзельнік Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі, Мазурына — загадчык жывёлагадоўчай фермы калгаса [illegible], Калінчанка — старшыня [illegible] МТС імені 20-годдзя БССР і інш.

На аснове росту партыйных радоў створаны новыя партыйна-кандыдацкія групы ў калгасах «Комінтэрн» і «VII з'езд Саветаў», партыйна-камсамольскія групы ў калгасах «Светлая зара» і «Май», а таксама арганізаваны тэрытарыяльныя пярвічныя партарганізацыі пры Шэйскім, Ігрушацкім і Нацкім сельсоветах і партыйна-кандыдацкая група пры Выдрыцкім сельсовеце.

Г. ДОМЕНІКАЎ.

КАЛГАСНЫЯ АГІТАТАРЫ

ГЛУСК. Вялікім аўтарытэтам карыстаецца сярод калгаснікаў сельгасарцелі імені Куйбышава агітатар Павел Кіпель. Не праходзіць ні адной важнейшай падзеі, аб якой-бы ён не расказаў членам сваёй брыгады. Тав. Кіпель вывучыў з калгаснікамі рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), Трэцяй Сесіі Вярхоўнага Савета СССР і [illegible] ЦК ВКП(б). Агітацыйную работу ён праводзіць у полі. У часе абедзенных перапынкаў і ў час перакураў тав. Кіпель праводзіць чыткі газет, гутаркі з калгаснікамі аб рашэннях партыі і ўрада і аб міжнародным становішчы.

Звыш 3-х год працуе агітатарам у калгасе «Барацьбіт», Хвастаніцкага сельсовета, Ерафей Басянкоў. Штодзённа яго можна сустрэць на полі з газетамі і журналамі. За добрую пастаноўку агітацыйна-масавай работы сярод калгаснікаў тав. Басянкоў некалькі раз быў прэміраваны.

Рэгулярна праводзяць гутаркі і чыткі газет у полі з калгаснікамі сельгасарцелі імені Леніна, Навадуброўскага сельсовета, агітатары Іосіф Раговіч і Марфа Раговіч.

Усяго па раёну працуе звыш 50 агітатараў-калгаснікаў.

Агітацыйна-масавая работа дае свае рэзультаты. Яна мабілізуе калгаснікаў на паспяховае правядзенне ўборкі багатага ўраджаю. Многія калгаснікі, працуючы на жняярках і ўручную, перавыконваюць норму выпрацоўкі ў 2—3 разы. На 20 ліпеня па раёну зжата больш 8.000 гектараў азімага жыта (80 прац. раённага плана). (БЕЛТА).

У МЕНСКІМ АБКОМЕ КП(б)Б

Бюро Менскага абкома КП(б)Б пастанавіла:

За свядомы паклёп на партарганізацыю Халопеніцкага раёна і необгрунтаванае абвінавачванне сакратара РК КП(б)Б тав. Ячмянёва і старшыні райвыканкома тав. Пінчэнка ў антысавецкасці — Вергера Мендзеля Шмуйлавіча, члена партыі з 1928 года, партбілет № 0865895, з партыі выключыць.

Пацвердзіць рашэнне бюро Барысаўскага РК КП(б)Б ад 1 ліпеня 1938 г. аб адмаўленні ў аднаўленні ў кандыдаты ВКП(б) Семчына Андрэя Пімэнавіча, к/к № 0546685, за [illegible] адносіны да работы, за што быў [illegible] 31 сакавіка 1938 г.

Пацвердзіць рашэнне бюро Барысаўскага РК КП(б)Б ад 9 студзеня 1939 г. аб выключэнні з кандыдатаў партыі Шчыткоўскага Івана Данілавіча, к/к № 0546790, за сістэматычнае п'янства і [illegible] партыйнасць.

Пацвердзіць рашэнне бюро Сталінскага РК КП(б)Б аб выключэнні з кандыдатаў партыі т. Рубанава Г. Д., к/к № 0547449, за няўплату членскіх узносаў з 1937 года і як поўнасцю адарваўшагася ад партыі.

Зацвердзіць рашэнне бюро Сталінскага РК КП(б)Б аб выключэнні з радоў партыі Фрыдман Хасі Мордухаўны, партбілет № 0872912, за сувязь і невыкрыццё свайго мужа—ворага народа.

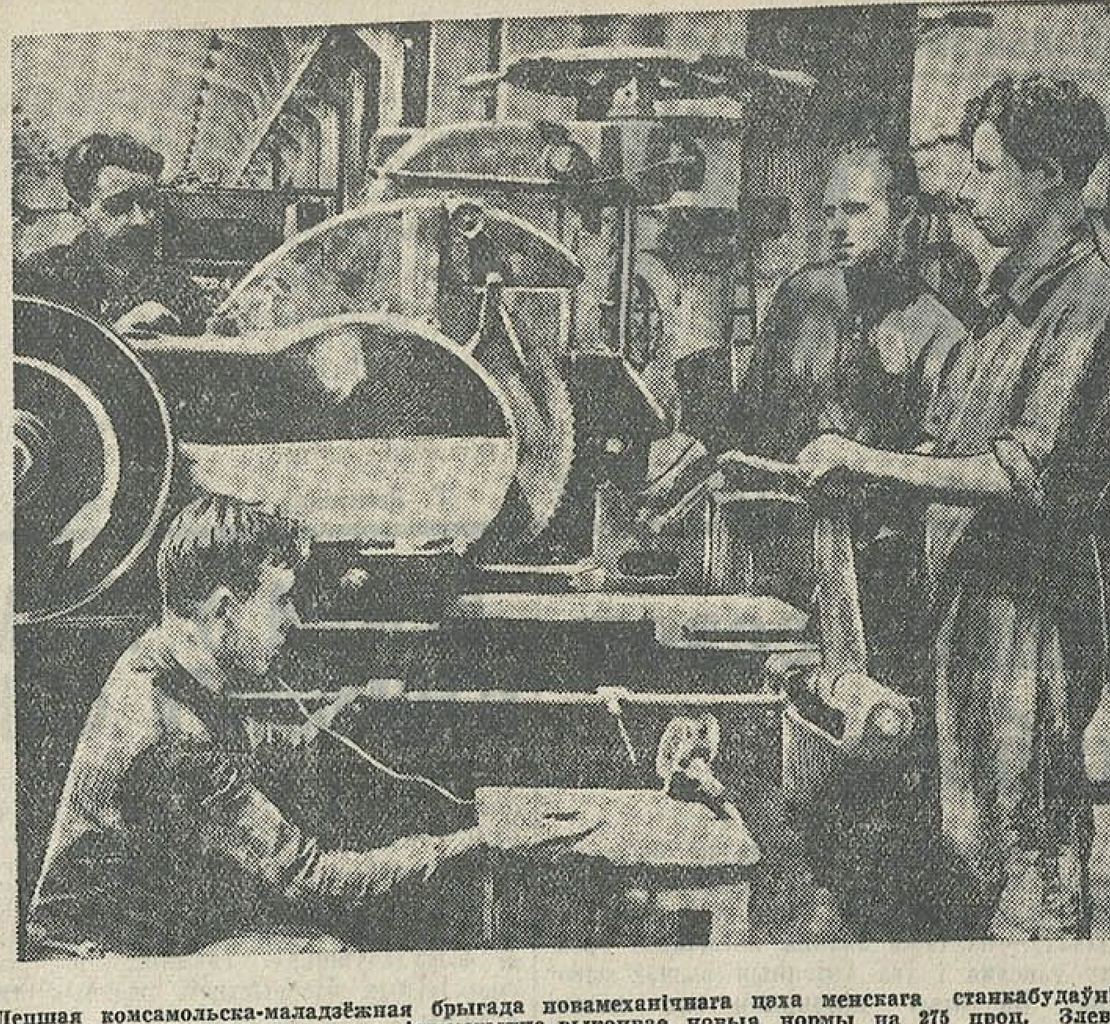

Лепшая комсамольска-маладзёжная брыгада новамеханічнага цэха менскага станкабудаўнічага завода імені Кірава, якая сістэматычна выконвае новыя нормы на 275 проц. Злева направа: слесары Г. Ш. Кантаровіч, С. А. Шыбко (унізе), Ш. І. Хайкін і брыгадзір Н. Ш. Гімельштэйн за зборкай круглапільнага станка, нядаўна асвоенага заводам.
Фото І. С. Шышко. (Фотахроніка БЕЛТА).

УЗНЯЦЬ ТЭМПЫ ТОРФАЗДАБЫЧЫ Ў АРЦЕЛЯХ

Арцелі менскага абласнога Торфбудкерамсаюза каляндарны план торфаздабычы на 15 ліпеня выканалі ўсяго на 86,8 проц., а сезонны — толькі на 73,9 проц. Характэрна, што тэмпы здабычы ў бягучым месяцы пайшлі на зніжэнне. Калі ў паасобныя пяцідзёнкі чэрвеня рост торфаздабычы даходзіў да 5,3 проц., то за прайшоўшыя тры пяцідзёнкі ліпеня ён хістаецца ад 3,9 да 4,5 проц. сезоннага плана. Яўнае адставанне!

Здавалася-б, што кіраўнікі Торфбудкерамсаюза і арцелей павінны былі сканцэнтраваць усю сваю ўвагу на ліквідацыю адставання. Аднак, гэтага не відаць.

Ёсць перадавыя тарфянікі і ў арцелях Торфбудкерамсаюза: 92 брыгады, у тым ліку ўся арцель «Ударнік» выканалі сезонны план, 6 членаў арцелей узнагароджаны значкамі «Отличнику промкооперации» і імяннымі гадзіннікамі. Тарфянік т. Жгіроўскі дзенную норму на штабялёўцы выконвае да 600 проц.

І вось замест таго, каб арганізаваць шырокую перадачу вопыту перадавікоў усім рабочым і членам арцелей, кіраўнікі саюза беспадстаўна супакоіліся і аслабілі барацьбу за выкананне плана торфаздабычы. У выніку такія буйнейшыя арцелі, як імені VIII з'езда Саветаў, «16 чырвоных партызан», імені Сталіна, амаль усе тарфяныя арцелі Менскага раёна плятуцца ў хвасце.

Кідаецца ў вочы пагражаючы разрыў паміж сушкай і штабялёўкай торфу. У арцелі «16 чырвоных партызан», напрыклад, 6 тысяч тон торфу перасыхае на палях сцілкі. А колькі псуецца з-за нясвоечасовай штабялёўкі ў астатніх арцелях! 5 скрэперных агрэгатаў, якія ёсць у арцелях, эксплаатуюцца не на поўную магутнасць — яны працуюць толькі ў адну змену.

Адчуваецца вялікі недахват рабочай сілы. З патрэбных па плану 4.500 рабочых налічваецца толькі 2.000. І тут зноў-такі віна галоўным чынам кіраўнікоў. Перад пачаткам сезона план вярбоўкі не быў выканан.

Слаба пастаўлена палітычна-масавая работа сярод тарфянікаў. У арцелі «16 чырвоных партызан» (Рудзенскі раён) да апошняга часу сярод рабочых не праводзілася ніякіх гутарак, чытак газет. Партарганізацыя (сакратар тав. Крэсік) не арганізавала гэтай работы.

У гэтай-жа арцелі спачатку сезона і па сёнешні дзень змяніліся 4 старшыні. Бясспрэчна, гэта не змагло не адбіцца на выкананні плана.

Да канца сезона яшчэ астаўся, прыкладна, месяц. Неабходна навярстаць упушчанае. Кіраўнікі саюза і арцелей абавязаны прыняць неадкладныя меры да ўкамплектавання рабочымі найбольш рашаючых арцелей. У гэтым ім павінны дапамагчы Оргкамітэт Вярхоўнага Савета БССР па Менскай вобласці і райвыканкомы.

А. КУЛІНЕНКА.

ПРАФОРГІ ЎЗНАЧАЛЬВАЮЦЬ СОЦСПАБОРНІЦТВА

16 ліпеня менская швейная фабрыка «8 сакавіка» датэрмінова выканала 7-месячную праграму на 100,1 проц. Выпушчана прадукцыі на 1.934,7 тысяч рублёў. К канцу ліпеня фабрыка выпусціць дадаткова прадукцыі на 252 тысячы рублёў.

Гэты поспех забяспечыла шырока разгорнутае социялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі.

Рэгулярна адзін раз у месяц прафоргі правяраюць выкананне социялістычных дагавораў кожным рабочым. Вынікі праверкі дэтальна абмяркоўваюцца на брыгадных сходах. Прафоргі паказваюць асабістыя прыклады ўзорнай стаханаўскай работы: тт. Ламейка і Векша выконваюць свае нормы на 140—145 проц.

Прыкладу прафоргаў следуюць і рабочыя. Рабочы тав. Элькінд заключыў социялістычны дагавор з работніцай тав. Конуш. У гэтым дагаворы яны абавязаліся штодзенна перавыконваць нормы выпрацоўкі і выпускаць прадукцыю толькі першага сорту. Сваё абавязацельства яны выконваюць. Тав. Элькінд дае 196 проц. нормы, тав. Конуш — 115 проц.

Да маладых работніц, якія нядаўна прыняты на фабрыку, прымацоўваюцца стаханаўкі, якія дапамагаюць ім у аўладанні тэхнікай, перадаюць свой вопыт. Так, стаханаўка тав. Зыль навучыла працаваць работніцу тав. Казлову. Казлова выканала норму за чэрвень на 131 проц. Выдатныя ўзоры паказваюць стаханаўцы тт. Чачкоўская, Вайцікан і інш., якія выконваюць нормы на 135—140 проц.

Пяршынства ў социялістычным спаборніцтве ў гэтым месяцы заваяваў цэх № 1 (начальнік тав. Зінькевіч), які выканаў план на 102,4 проц.

І. МУРАВІЦКІ.

ПІСЬМЫ ПРАЦОЎНЫХ

МЕДУЧАСТАК... БЕЗ УРАЧА

Нарэйкаўскі медучастак, Дзержынскага раёна, абслугоўвае насельніцтва 4-х сельсоветаў: Нарэйкаўскага, Траскоўскага, Старасельскага і Сталінскага.

Медучастак існуе з 1935 г., а спецыялістам-урачом ён і дагэтуль не забяспечан. Раней працаваў фельчар, а вось ужо тры месяцы, як на медучастку няма і фельчара.

На медучастку — поўная антысанітарыя: усюды брудна, не пабелены сцены, пабіты вокны, працякае дах.

Аб усім гэтым добра ведае загадчык раённага аддзела аховы здароўя тав. Падбярозкіна. Яна некалькі разоў абяцала дапамагчы ўчастку, але далей абяцанняў справа не рушыцца.

Трэба спадзявацца, што Менскі абласны аддзел аховы здароўя прыме належныя меры.

ЧАРАПКОЎ.

ТОЛЬКІ АБЯЦАЮЦЬ

Апчацкая пачатковая школа, Менскага раёна, рэарганізуецца ў НСШ. У гэтым вучэбным годзе адкрываецца паралельны трэці клас, а таксама пяты клас. Але база для рэарганізацыі не створана.

Даволі адзначыць, што ў школе толькі два класныя пакоі, разлічаныя на вельмі абмежаваны кантынгент вучняў. Школьны будынак неабходна значна пашырыць. Аб гэтым добра ведае сельсовет і райана.

На будаўніцтва новага памяшкання для апчацкай школы вызначана 4000 рублёў па лініі райана і 6000 рублёў з сум самаабкладання. Але да гэтага часу будаўніцтва не пачата. Райана і сельсовет толькі абяцаюць, а грошай на гэтую справу не выдаюць.

Ф. В. БЯЗМЕН,
загадчык апчацкай пачатковай школы.

ШКОЛА ГАТОВА ДА ЗАНЯТКАЎ

Падрыхтоўка да новага вучэбнага года ў 23 сярэдняй школе г. Віцебска пачалася яшчэ ў пачатку гэтага года. У лютым былі закуплены фарба, клей і аліфа для рамонту памяшкання. Да пачатку ліпеня закончан бягучы рамонт школы: пабелены сцены і столь, афарбаваны панелі, прыведзена ў парадак класная мэбля, адрамантаваны печы. Школа забяспечана апалам на ўвесь год. Памяшканне гатова да пачатку заняткаў. Набыта неабходная колькасць вучэбных дапаможнікаў па фізіцы, хіміі і іншых прадметах.

Рэгістрацыя дзяцей у першыя класы праводзіцца з 7 чэрвеня. Паступіла ўжо 57 заяў. У бліжэйшыя дні першыя класы будуць поўнасцю укамплектаваны.

У канцы 1938—39 вучэбнага года складзен і даведзен да кожнага вучня расклад асенніх экзаменаў. З 1 жніўня настаўнікі школы будуць займацца з вучнямі, якім даны былі работы на лета.

Ф. ДАЛІДЧЫК,
дырэктар 23-й сярэдняй школы г. Віцебска.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Селькор І. у сваім пісьме ў рэдакцыю пісаў аб злоўжываннях у калгасе «Стаханавец», Копыльскага раёна. Для праверкі фактаў, указаных у гэтай заметцы, яна была пераслана ў Копыльскі РК КП(б)Б. Райком паведаміў рэдакцыю, што факты пацвердзіліся, старшыня калгаса Цвірко з работы зняты. Зараз у гэтым калгасе праводзіцца рэвізія, пасля сканчэння якой матэрыял будзе перадан у следчыя органы для прыцягнення да адказнасці вінаватых у разбазарванні калгаснай маемасці.

Гонка марскіх узбраенняў імперыялістычных дзяржаў

Л. ІВАНОЎ
Член-карэспандэнт Акадэміі навук СССР.

Свята Ваенна-Марскога Флота СССР напамінае нам аб абавязку ўсіх грамадзян Совецкага Саюза ўсямерна мацаваць ваенна-марскую магутнасць нашай краіны. Неабходнасць гэтага становіцца асабліва відавочнай, калі ўспомніць аб падрыхтоўцы імперыялістычных дзяржаў да вайны на моры.

Удзельнікі нядаўна заключанага германа-італьянскага ваеннага саюза адкрыта правазглашаюць, што мэтай іх знешняй палітыкі з'яўляецца забеспячэнне неабходнага ім «прастору», г. зн. захват чужых тэрыторый. Адпаведна з наступальным і ваенным характарам германа-італьянскага саюза вядзецца марская палітыка абодвух фашысцкіх дзяржаў.

Германскі фашызм ажыццяўляе сваю агрэсію аднначасова ў некалькіх напрамках. На Балтыцы аб'ектам яго агрэсіі з'яўляюцца прыбалтыйскія краіны — Літва, Латвія, Эстонія. Кіруючыя ваенныя кругі фашысцкай Германіі ўмацоўваюць свае сувязі з адпаведнымі кругамі Фінляндыі—сувязі, якія ўстанавіліся яшчэ з часоў удзелу германскіх узброеных сіл у антысовецкай інтэрвенцыі і крывавым падаўленні фінскай буржуазіяй фінляндскай рэволюцыі. Германскі фашызм імкнецца забяспечыць сабе магчымасці ператварэння прыбалтыйскіх дзяржаў у свае еўрапейскія калоніі і скарыстання іх у якасці плацдарма для вайны супроць Совецкага Саюза.

Адначасова Германія імкнецца ўмацаваць эканамічныя сувязі са скандынаўскімі краінамі і ўзмацніць там свой палітычны ўплыў. Германія стварае сістэму марскіх баз на сваёй уласнай тэрыторыі і адначасова імкнецца «браць у крэдыт» базы на тэрыторыі іншых дзяржаў. Поўнасцю адноўлены ў якасці марскіх баз Кіль, які з'яўляецца зараз галоўнай базай германскага ваенна-марскога флота, Пілау, Свінемюндэ, Эльбінг, абсталяваны базы на астравах Руген, Хідэнзее. Базы ўзнікаюць у тых пунктах, якія да нядаўняга часу не фігурыравалі на карце. Так, на ўзбярэжжы Усходняй Прусіі, у рыбацкай вёсцы Пайзе немцы ў апошні час ствараюць магутную марскую і авіяцыйную базу. У базу ператвараецца таксама Мемель, які нядаўна захвачан германскім фашызмам у Літвы. Побач з гэтым, германскі фашызм разлічвае скарыстаць у якасці марскіх і паветраных баз адпаведныя пункты на тэрыторыі прыбалтыйскіх краін. У прыватнасці, можна адзначыць абшырнае будаўніцтва аэрадромаў у Фінляндыі, якое зусім не можа быць аб'яснёна патрэбнасцямі скромнай фінляндскай авіяцыі.

Асаблівае значэнне мае пытанне аб Аландскіх астравах. Апошнія прадстаўляюць сабой надзвычай важную стратэгічную пазіцыю ў цэнтральнай частцы Балтыйскага басейна. Рашэнне аб адмене цяперашняга рэжыма дэмілітарызацыі астравоў, прынятае Фінляндыяй і Швецыяй, і аб стварэнні на іх умацаваных марскіх баз, несумненна, адпавядае замыслам германскага фашызма. Гэта рашэнне, аднак, не было зацверджана Советам Лігі нацый, і цяперашні рэжым астравоў астаецца ў сіле. Аднак несумненна, што агентура германскага фашызма будзе прадаўжаць свае далейшыя проіскі, прызначаныя да таго, каб забяспечыць для Германіі магчымасці скарыстання Аландскага архіпелага ў мэтах выканання сваіх ваенных планаў на Балтыцы.

Не менш інтэнсіўную падрыхтоўку Германія ажыццяўляе на Паўночным моры. У прыватнасці, поўнасцю адноўлены ў якасці ваенна-марскіх баз Вільгельмсгафен, Куксгафен і востраў Гельголанд, якія складаюць вядомы «мокры трохвугольнік». Звыш таго Германія стварае рад апорных пунктаў для сваіх марскіх і паветраных сіл на астравах з групы Паўночных Фрысландскіх і Ўсходніх Фрысландскіх. Гэтыя апорныя пункты могуць быць скарыстаны ў выпадку ўтаржэння германскіх узброеных сіл у Данію. Яны могуць быць скарыстаны таксама пры заходнім варыянце германскай агрэсіі, а іменна — пры ўтаржэнні германскіх сіл ва Францыю праз Галандыю і Бельгію.

Германскі фашызм імкнецца скарыстаць базы на тэрыторыі Іспаніі для забеспячэння нападу на Францыю з тылу, а таксама перарыву марскіх камунікацый з яе паўночна-афрыканскімі калоніямі. Фактычна германскімі ваеннымі базамі на іспанскай тэрыторыі з'яўляюцца: на паўночным узбярэжжы Іспаніі—Эль-Ферооль, Пасахес, Віго, у Іспанскім Марока — Сеута і Мелілья, на Канарскіх астравах—Лас-Пальмас, у іспанскай калоніі — Рыо дэ Оро, у Заходняй Афрыцы абсталявана авіябаза на мысе Губі. Германскі фашызм імкнецца забяспечыць сабе магчымасці паралізаваць марскія камунікацыі Францыі, а таксама Вялікабрытаніі ў Атлантыцы.

Ажыццяўляючы падрыхтоўку да вайны на моры на розных марскіх тэатрах, германскі фашызм адпаведнымі тэмпамі выконвае свае караблебудаўнічыя праграмы. У даны час поўнасцю закончана выкананне караблебудаўнічых праграм 1934—35 гг. Праграмы гэтыя ўключалі будаўніцтва двух лінкораў па 26 тыс. тон, узброеных 11-дзюймовымі гарматамі (у страі германскага флота да гэтага часу меліся толькі тры «карманныя» лінкоры, пабудаваныя адпаведна дзеючаму тады абмежаванню па Версальскаму дагавору), трох цяжкіх крэйсераў з 8-дзюймовымі гарматамі, дваццаці двух вялікіх эсмінцаў і трыццаці шасці падводных лодак розных тыпаў. Ажыццяўляюцца праграмы 1936, 1937 і 1938 гг. Гэтыя праграмы ўключалі ў агульнай складанасці пабудову чатырох лінкораў, з якіх два па 35 тыс. тон, а два, паводле паведамленняў прэсы, да 40 тыс. тон з 15-дзюймовымі гарматамі (з іх першыя два ўжо спушчаны на ваду), двух авіяносцаў па 19.250 тон, двух цяжкіх крэйсераў, чатырох лёгкіх крэйсераў з 6-дзюймовымі гарматамі, не менш васьмі вялікіх эсмінцаў, трыццаці малых мінаносцаў і да трыццаці пяці падводных лодак.

Італьянскі фашызм узмацняе сваю сістэму ваенна-марскіх баз на Міжземным моры. У дапаўненне да трохвугольніка сваіх асноўных баз: Спецыя (галоўная італьянская ваенна-марская база), Кальяры (у Сардзініі), Трапані (на востраве Сіцылія) — Італія імкнецца забяспечыць сабе магчымасці скарыстання трохвугольніка марскіх баз на тэрыторыі Іспаніі — Картахена — Барселона — порт Махон (на востраве Мінорка). Гэта і было адной з галоўных стратэгічных мэт, якую ставіў сабе італьянскі фашызм у сваёй інтэрвенцыі ў Іспаніі.

Адначасова італьянскі фашызм стварае марскія і авіяцыйныя базы ў цэнтральнай частцы Міжземнага мора, у вузкім праходзе паміж Сіцыліяй і Тунісам — на астравах Пантэлерыя, Ліноса, Лампедуза, Лампеоне. Ён імкнецца таксама скарыстаць марскія базы нядаўна захвачанай ім Албаніі для таго, каб ператварыць Адрыятыку ў «італьянскае возера». Ва Ўсходняй частцы Міжземнага мора Італія абсталявала марскую базу на востраве Лерос з групы Дадэканеза, адкуль італьянская авіяцыя можа пагражаць Суэцкаму каналу і Палестыне.

Італія, як і Германія, быстрымі тэмпамі ажыццяўляе ўзмацненне свайго флота. У даны момант ідзе будаўніцтва чатырох лінкораў па 35 тыс. тон з 15-дзюймовымі гарматамі (у дапаўненне да чатырох караблёў гэтага класа, якія ёсць у італьянскім флоце), дванаццаці быстраходных лёгкіх крэйсераў, шаснаццаці быстраходных мінаносцаў і не менш дваццаці падводных лодак розных тыпаў.

Японскі флот рыхтуецца як да вайны супроць Совецкага Саюза, так і супроць іншых магчымых праціўнікаў Японіі. У дапаўненне да сістэмы ваенна-марскіх баз на самых галоўных японскіх астравах (Сасеба, Майдзуру, Курэ, Іокасука) і да баз у Карэі і на Ляадунскім паўвостраве, такім як Сейсін, Расін, Юкі, а таксама былы Порт-Артур, цяпер імянуемы Рыо-Дзюн, Японія стварае ў мэтах забеспячэння экспансіі на поўдзень шматлікія апорныя пункты для свайго флота і авіяцыі ў групах так званых мандатных астравоў—Палаў, Марыянскіх, Каралінскіх і Маршальскіх. У працэсе вайны з Кітаем Японія імкнецца захваціць як яго важнейшыя марскія парты, так і астраўныя ўладанні ўздоўж кітайскага ўзбярэжжа з мэтаю абсталявання тут баз для японскіх марскіх і паветраных сіл. Асаблівае значэнне мае ажыццёўлены ў лютым бягучага года захват японцамі кітайскага вострава Хайнань. Гэты захват стварае пагрозу камунікацыям паміж важнейшымі базамі Брытанскай імперыі на Ціхім акіяне — Сінгапурам і Ганконгам, а таксама камунікацыям Францыі з Індакітаем.

Караблебудаўніцтва Японіі найстражэйшым чынам засакрэчана. Аднак, па вестках англійскай прэсы, ажыццяўляемыя цяпер так званыя трэцяя і чацвертая праграмы папаўнення флота прадугледжваюць пабудову не менш чым пяці лінкораў (у страі японскага флота ёсць дзесяць караблёў гэтага класа), васьмі цяжкіх крэйсераў, шаснаццаці лёгкіх крэйсераў, двух авіяносцаў, трыццаці двух эсмінцаў і значнага ліку падводных лодак.

Буржуазна-дэмакратычныя дзяржавы з свайго боку таксама ажыццяўляюць у вялікім маштабе падрыхтоўку да вайны на моры. Брытанская імперыя ўмацоўвае і расшырае сваю сістэму марскіх і авіяцыйных баз на ўсіх магчымых тэатрах ваенных дзеянняў як на Паўночным моры, так і ў Міжземным моры, у Атлантыцы, Індыйскім і Ціхім акіянах. Адначасова ажыццяўляюцца грандыёзныя караблебудаўнічыя праграмы. Па афіцыяльных брытанскіх вестках, у даны момант у пабудове знаходзіцца дзевяць лінкораў (у дапаўненне да 15 баявых адзінак гэтага класа, якія ёсць у страі брытанскага флота), 6 авіяносцаў, 25 крэйсераў, 43 эсмінцы і 19 падводных лодак.

Злучаныя Штаты Амерыкі ўзмацняюць сваю ваенную падрыхтоўку як на Ціхім акіяне, так і ў Атлантыцы. Адначасова выконваецца таксама абшырная караблебудаўнічая праграма. К пачатку бягучага года ў пабудове знаходзілася ў агульнай складанасці 6 лінкораў (у дапаўненне да 15 караблёў гэтага класа, якія ёсць у страі ў амерыканскім флоце), два авіяносцы, 6 крэйсераў, да 60 эсмінцаў, звыш 20 падводных лодак. Праграма бягучага 1939—40 гг. уключае пабудову яшчэ 2 лінкораў, 1 авіяносца, 2 крэйсераў, 8 эсмінцаў і 8 падводных лодак.

Францыя, стратэгічныя пазіцыі якой на Міжземным моры, а таксама ў Атлантыцы значна пагоршыліся ў рэзультаце зыходу вайны ў Іспаніі, зыходу, за які нясуць адказнасць арганізатары палітыкі «неўмяшання» ў Лондане і Парыжы, умацоўвае свае існуючыя ваенна-марскія базы і абсталёўвае новыя на абодвух указаных тэатрах. Марская праграма, выконваемая ва Францыі ў даны момант, уключае будаўніцтва 4 лінкораў (у дапаўненне да 7 караблёў гэтага класа, якія ёсць у французскім флоце), 2 авіяносцаў, 3 лёгкіх крэйсераў і значнага ліку лёгкіх надводных караблёў і падводных лодак.

Незвычайныя маштабы падрыхтоўкі імперыялістычных дзяржаў да вайны на моры гавораць аб велізарнай ролі, якую ваенна-марскі флот будзе адыгрываць ва ўмовах другой сусветнай імперыялістычнай вайны. Гэта яшчэ раз напамінае нам аб велізарным значэнні гістарычнага рашэння партыі і ўрада аб стварэнні вялікага марскога і акіянскага флота Саюза ССР. «У магутнай Совецкай дзяржавы павінен быць адпавядаючы яе інтарэсам, дастойны нашай вялікай справы марскі і акіянскі флот» (Молатаў).

Рашэнне партыі і ўрада быстра і няўхільна ажыццяўляецца. Совецкі Ваенна-Марскі Флот расце з кожным днём. Ужо цяпер дзесяткі дасканалых караблёў патрэбных нам класаў паступаюць ва ўсе флоты і флатыліі нашай краіны. Узросшая за годы сталінскіх пяцігодак суднабудаўнічая прамысловасць дае нашаму Ваенна-Марскому Флоту таксама першакласна пабудаваныя і ўзброеныя па апошняму слову тэхніку караблі, як «Кіроў» і інш. Наша краіна ўжо цяпер займае адно з першых месц у свеце па магутнасці падводнага флота.

Воляю ўсяго совецкага народа, штодзеннымі клопатамі і дапамогаю большэвіцкай партыі і асабіста таварыша Сталіна наш Ваенна-Марскі Флот у бліжэйшы час стане сільнейшым у свеце. Ён ужо зараз гатоў да рашэння любых задач, якія ставіць перад ім партыя Леніна—Сталіна, совецкі народ. Ваенна-Марскі Флот краіны социялізма гатоў да рашучага адпору, да разгрому агрэсараў, калі яны пасмеюць парушыць рубяжы СССР.

ДА ДАЛЕЙШЫХ ПОСПЕХАЎ ГРАМАДСКАЙ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ Ў КАЛГАСАХ

ЗВАРОТ НАРАДЫ РАБОТНІКАЎ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ СОВЕЦКАЙ УКРАІНЫ

ДА ЎСІХ КАЛГАСНІКАЎ І КАЛГАСНІЦ, РАБОТНІКАЎ ЖЫВЁЛАГАДОЎЧЫХ ФЕРМ—СКОТНІКАЎ, КОНЮХАЎ, СВІНАРОЎ І СВІНАРАК, ДАЯРАК, ЧАБАНОЎ, ДА ЎСІХ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ КАЛГАСНАЙ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ І НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАЎ СОВЕЦКАГА САЮЗА.

Дарагія таварышы!

Калі праязджаеш па стэпах квітнеючай Украіны — сэрца радуецца: на калгасных палях паспеў цудоўны ўраджай. Густыя хлябы цяжкім коласам да зямлі хіляцца. І гэтым — наша праца, наша гордасць, наша радасць.

Высокі ўраджай зернавых, тэхнічных культур і гародніны, стады кароў, свіней, атары авечак, — гэта, як і сталь, як чыгун, — наша дабро, наша сіла, наша слава. Горача і дружна працуюць калгаснікі і калгасніцы, камбайнеры і трактарысты на соцыялістычных палях, убіраюць сталінскі ўраджай. Адно жаданне, адна думка ва ўсіх: убраць быстра ўраджай, убраць яго без страт, своечасова выканаць план хлебапаставак і натураплаты, зрабіць далейшы крок па шляху заможнага і культурнага жыцця і паказаць яшчэ раз усяму свету сілу і магутнасць калгаснага ладу.

Нашы калгасы нараджаліся, раслі і мацоўваліся ў вялікіх баях за таржаство генеральнай лініі партыі Леніна — Сталіна. Сёнешнія поспехі нашы здабыты ў жорсткай і непрымірымай барацьбе з ворагамі калгаснага ладу, з ворагамі совецкага народа. Дружна калгасная сям'я! Калгаснае сялянства цвёрда стаіць на соцыялістычным шляху і нікому ніколі не дасць яго з ленінска-сталінскай дарогі, якая вядзе к комунізму.

Але аб адным трэба сказаць: ёсць прыказка такая—«У сям'і не без урода». І ў нашай калгаснай сям'і найшліся асобныя калгаснікі, у якіх моцнымі аказаліся старыя прывычкі і традыцыі, унаследаваныя ад дробнай аднаасобнай гаспадаркі. Гэтыя асобныя калгаснікі пачалі нарушаць статут сельскагаспадарчай арцелі, пачалі процістаўляць асабістыя свае інтарэсы агульным, калгасным інтарэсам. У нашы калгасы ўласніцкія, дробнабуржуазныя настроі заносяцца з чужога лагера. Іх прыносяць астаткі разгромленага кулацтва і шкодніцкія элементы.

Своечасова і правільна наш совецкі Урад і Цэнтральны Камітэт нашай роднай большэвіцкай партыі прынялі рашэнне «Аб мерах аховы грамадскіх зямель калгасаў ад разбазарвання». Партыя і Ўрад сказалі нам, што іменна тармозіць далейшае ўмацаванне калгасаў і што ўсім нам трэба рабіць, каб як мага хутчэй выправіць грубыя парушэнні сталінскага статута калгаснага жыцця.

Усе чэсныя калгаснікі з радасцю сустрэлі гэтую пастанову. Кожны-ж ведае: хто чэсна ў калгасе працуе, хто калгасную гаспадарку ўмацоўвае—той множыць багацце калгаса, багацце краіны, той жыве заможна і культурна. Калгасная гаспадарка — аснова заможнасці і добрабыту кожнага калгасніка.

Калгаснікі Совецкай Украіны горача вітаюць пастанову совецкага Ўрада і Цэнтральнага Камітэта Ўсесаюзнай Комуністычнай партыі і славяць вялікага Сталіна за бацькоўскія клопаты аб нас, калгасніках. Як любячы бацька клапоціцца аб родных дзецях, так таварыш Сталін клапоціцца аб нас. Вялікае яму калгаснае дзякуй!

Сталінскі закон аб развіцці грамадскай жывёлагадоўлі — гэта сталінскія клопаты аб нашым народзе, аб яго добрабыце, аб павышэнні яго матэрыяльна-культурнага ўзроўню.

На XVIII з'ездзе ВКП(б) таварыш Сталін гаварыў:

«Толькі ў тым выпадку, калі пераганім эканамічна галоўныя капіталістычныя краіны, мы можам разлічваць, што наша краіна будзе поўнасцю насычана прадметамі спажывання, у нас будзе багацце прадуктаў, і мы атрымаем магчымасць зрабіць пераход ад першай фазы комунізма да другой яго фазы».

Закон аб развіцці грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах накіраван на паскарэнне рашэння гэтай задачы, аб якой гаварыў таварыш Сталін на XVIII з'ездзе партыі. Павялічыўшы пагалоўе грамадскай жывёлы ў калгасах, мы дадзім краіне багата мяса, малака, масла, скуры, шэрсці. Рост пагалоўя авечак — гэта павелічэнне мясных рэсурсаў краіны, павелічэнне выпуску шарсцяных вырабаў; павелічэнне пагалоўя кароў на калгасных фермах—гэта новыя тысячы і дзесяткі тысяч тон мяса, малака, масла для нашага совецкага народа. Краіна наша з года ў год павялічвае выпуск абутку, але яго ўсё-ж недастае, нехапае. Для вытворчасці батінак, ботаў і іншых вырабаў скуранай прамысловасці патрэбна скура—гэта ўсе мы ведаем вельмі добра. А каб было многа скуры для вытворчасці абутку, трэба ўсямерна развіваць грамадскую жывёлагадоўлю ў калгасах.

Усе галіны соцыялістычнай сельскай гаспадаркі ў нас быстра развіваюцца, ідуць угору. Інакш і быць не можа! Наша сельская гаспадарка з'яўляецца буйнейшай у свеце, яна аснашчана самай перадавой, самай магутнай тэхнікай. Рушылася ўперад і грамадская жывёлагадоўля ў калгасах. За пяць апошніх год пагалоўе буйнай рагатай жывёлы павялічылася ў калгасах Украіны на 125,2 проц. На многа ўзрасло пагалоўе свіней, авечак, коз. У два з палавінай раза павялічылася колькасць жывёлагадоўчых ферм у калгасах.

Нашы поспехі ў жывёлагадоўлі маглі-б быць значна большымі, калі-б не падрыўная работа ворагаў народа. Трацкісцка-бухарынскія і буржуазна-нацыяналістычныя агенты фашызма шкодзілі як толькі маглі, каб менш жывёлы было ў калгасах, значыцца, каб менш багацця было, каб горш жылося калгаснікам. Але непераможна сіла калгаснага ладу! Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі выкрыты і разгромлены ворагі народа. Калгаснікі рушылі ўперад развіццё жывёлагадоўлі і дабіліся ў гэтай справе значных поспехаў.

У стэпах Прыазоўя, на прыднепроўскіх лугах пасуцца зараз незлічоныя стады калгаснай жывёлы. Перадавыя калгасы абзавяліся фермамі, разводзяць пародзістых высокапрадукцыйных кароў, свіней, авечак, атрымліваюць ад грамадскай жывёлагадоўлі вялікія даходы, снабжаючы дзяржаву нашу тонкарунней шэрсцю, мясам, малаком, маслам і скурай. Славіцца сваім стадам арцель «Искра», Сергоўскага раёна, Варашылаўградскай вобласці. Ад кожнай каровы надаілі тут у 1938 годзе 4.161 літр малака.

Яшчэ нядаўна ў арцелі імені Сталіна, Барадзянскага раёна, Кіеўскай вобласці, была невялікая ферма. Але калгаснікі ўзяліся за справу, расшырылі грамадскую жывёлагадоўлю. Цяпер у гэтым калгасе адных кароў — 132. А якія пародзістыя свінні ў арцелі «Борьба», Чорнабаеўскага раёна, Палтаўскай вобласці! Лепшыя людзі даглядаюць іх, а таму вось і прыплод добры — па 19 парасят ад кожнай свінаматкі атрымліваюць штогод. Арцель «МОПР», Васільеўскага раёна, Запарожскай вобласці, абзавялася авечкамі. Атары авечак выгульваюцца зараз у стэпу: па 154 ягняці атрымала арцель ад кожных 100 аўцаматак і па 4,4 кгр. шэрсці настрыгу з кожнай авечкі.

А якія вялікія даходы нясе жывёлагадоўля калгасам. Ёсць у нас на Украіне, у Генічаскім раёне, ордэнаносны калгас імені Сталіна, вядомы ўсяму Совецкаму Саюзу. Гэты калгас мае 900 галоў буйнай рагатай жывёлы, 800 галоў свіней, 10 тысяч авечак. У мінулым годзе калгас атрымаў даходу ад сваёй жывёлагадоўлі 1 млн. 400 тыс. рублёў.

А вось другі маленькі калгас Барадзянскага раёна, Кіеўскай вобласці, у сяле Небрат. Ад сваёй жывёлагадоўлі калгас у мінулым годзе атрымаў чверць мільёна рублёў даходу.

Вырасла ў нас на Украіне велізарная армія майстроў соцыялістычнай жывёлагадоўлі, добрых арганізатараў вырошчвання высокапрадукцыйнай жывёлы, знатакоў правільнага вядзення грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах. Выдатных поспехаў дабілася даярка Кажэлевіч Ганна з арцелі «Коминтерн», Эмільчынскага раёна, Жытомірскай вобласці. У 1938 годзе яна надаіла ад 8 кароў у сярэднім па 4.483 літры малака. Даярка Мішчанка з арцелі імені Шаўчэнка, Мала-Дзевіцкага раёна, Чэрнігаўскай вобласці, надайвае ад кожнай фуражнай каровы па 4.812 літраў малака. Свінарка ордэнаносец Ефрасіння Філанепка з арцелі «14 лет Октября», Срэбнянскага раёна, атрымлівае штогод па 26 дзелавых парасят ад свінаматкі.

Такія поспехі перадавікоў жывёлагадоўлі. А іх у нас тысячы. За высокія ўдоі малака, за ўзорнае вырошчванне маладняка, за высокія прыплоды жывёлы зацверджаны па Украіне ўдзельнікамі Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 10.458 перадавікоў грамадскай калгаснай жывёлагадоўлі. У роднай Маскве, перад усёй краінай, перад усім народам нашым, пакажуць свае дасягненні 3.921 жывёлагадоўчая ферма калгасаў Украіны. Якая гэта высокая чэсць! І ўсё-ж многае ў нас яшчэ недаробленa. Далёка не ўсе калгасы маюць фермы. А ў тых, дзе ёсць фермы, прадстаіць моцна папрацаваць, каб іх расшырыць, павялічыць пагалоўе жывёлы, павысіць яе прадуктыўнасць. На Украіне ў нас ёсць велізарныя магчымасці для развіцця грамадскай жывёлагадоўлі. З большэвіцкай настойлівасцю мы будзем дабівацца, каб ужо ў самым бліжэйшым часе нашы калгасы мелі па дзве і тры жывёлагадоўчыя фермы. Гэтая задача нам пад сілу.

Дарагія таварышы! Мы сабраліся на рэспубліканскую нараду работнікаў жывёлагадоўлі, каб абмеркаваць, як нам быстрэй рушыць уперад развіццё грамадскай жывёлагадоўлі і выканаць пастанову партыі і ўрада «Аб мерапрыемствах па развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах».

Падагулілі мы зробленае намі і бачым: колькі яшчэ ў нас нескарыстаных магчымасцей. У калгасах зямлі багата. На тысячах гектараў працягнуліся сенажаці і пасбішчы. Ёсць людзі, здольныя, якія ведаюць справу і могуць рухаць яе ўперад. Дзяржава стварыла племянныя пітомнікі высокапрадукцыйнай жывёлы, якія снабжаюць калгасы племянным элітным матэрыялам. У саміх калгасах ёсць многа чыстапароднай жывёлы.

Чаму-ж многія яшчэ калгасы не абзавяліся фермамі або абзавяліся дробнымі, карлікавымі, а то і зусім «бычковымі» фермамі? Чаму ў многіх калгасах ёсць толькі па адной ферме? Чаму на фермах у нас яшчэ многа беспароднай жывёлы?

Адказ на гэтыя пытанні дае пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па развіццю грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах». Усё ў гэтай пастанове ясна, усё ў ёй правільна. Кожны радок, кожнае слова пастановы партыі і Ўрада ўзята з самога жыцця і прасякнута сталінскімі клопатамі аб далейшым росквіце і ўмацаванні нашых калгасаў.

Узяць хаця-б замену старой сістэмы абавязковых мясапаставак новай сістэмай. Было-ж так: чым больш стада грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах, тым большыя абавязацельствы па мясапаставках ён атрымліваў. А калгасы, якія не мелі добрых ферм, калгасы, якія не шукалі грамадскую жывёлагадоўлю, хоць з усіх у іх было ўдосталь, атрымлівалі меншыя абавязацельствы па мясапаставках. І выходзіць, што добры, большэвіцкі калгас, які клапаціўся аб росце грамадскай жывёлы, плаціў мясапастаўку за калгас, які разваліваў жывёлагадоўлю.

Ёсць у нас у Барышаўскім раёне, Кіеўскай вобласці, калгас імені Шаўчэнка, а ў Міронаўскім раёне, той-жа вобласці, — калгас «Соц. Перамога». Зямлі ў іх амаль аднолькава: у калгасе імені Шаўчэнка — 308 гектараў, а ў «Соц. Перамозе» — 286. Калгас імені Шаўчэнка мае 7 галоў буйнай рагатай жывёлы, свіней не мае. Калгас «Соц. Перамога» мае 29 галоў буйнай рагатай жывёлы і 117 свіней.

Мясапаставак калгас імені Шаўчэнка плаціць усяго 1 цэнтнер у год, а калгас «Соц. Перамога» — 41,8 цэнтнера. Хіба гэта справядліва? Хіба не відаць, што калгас «Соц. Перамога» расплачваецца за калгас імені Шаўчэнка?

Вельмі правільна паступіў совецкі Ўрад і ЦК ВКП(б), што ўвялі новую сістэму мясапаставак — не ад колькасці пагалоўя жывёлы, а ад колькасці дзяржаўнай зямлі, якой карыстаецца калгас. Гэта прымусіць тыя калгасы, якія не клапаціліся аб развіцці грамадскай жывёлагадоўлі, завесці і ў сябе жывёлагадоўчыя фермы. Паглядзіш іншы калгас: зямлі ў яго больш тысячы гектараў, а на ферме 2—3 каровы, а то і зусім фермы няма. Кіраўнікі такіх калгасаў часта хваляцца, што выдача натурай на працадзень у іх вышэй. Невялікая цана гэтаму самахвальству. Кіраўнікі гэтыя забываюць аб агульнадзяржаўных інтарэсах і самі, як відаць, не разумеюць і калгаснікам не паказваюць, што лішні кілограм зярна, будучы прапушчан праз жывёлагадоўчую ферму, нясе калгасніку непараўнальна большы даход, чым каштуе гэты кілограм зярна.

Ёсць яшчэ і такія фермы, якія ператвараюцца ў своеасаблівыя снабжэнцкія пункты маладняка для калгаснікаў. Няправільна гэта! Неабходна нам узяцца за павелічэнне пагалоўя жывёлы ў жывёлагадоўчых фермах, памятаючы, што гэта — галоўны шлях пад'ёму жывёлагадоўлі.

Мы, удзельнікі рэспубліканскай нарады, работнікі соцыялістычнай жывёлагадоўлі Совецкай Украіны, заклікаем усіх калгаснікаў і калгасніц, работнікаў ферм — скотнікаў, конюхаў, свінароў, даярак, чабаноў, спецыялістаў і навуковых работнікаў узяцца за далейшае павышэнне грамадскай жывёлагадоўлі. Самі мы, прыехаўшы дамоў, з новымі сіламі возьмемся за арганізацыю спаборніцтва фермы з фермай, калгаса з калгасам, раёна з раёнам за тое, каб план развіцця грамадскай калгаснай жывёлагадоўлі, указаны нам партыяй і Ўрадам, выканаць датэрмінова. Да гэтага мы заклікаем і вас.

Работы непачаты край! Ёсць да чаго прыкласці рукі. Нельга рухаць уперад жывёлагадоўлю, калі не будзе створана магутная кармавая база. А што робіцца ў нас на лугах, на пасбішчах? Лугі і сенажаці даюць вельмі нізкі ўраджай траў. Нізкія яшчэ ўраджаі канюшыны, люцэрны, вікі-мяшанкі, цімафеевкі, суданкі. І гэта не таму, што зямля дрэнная або лугі не пладародныя. Дрэнна глядзім, дрэнна даглядаем іх і таму ўраджаі нізкія.

Нехапала нам патрэбнай колькасці сенаўборачных машын. Совецкі Ўрад і партыя паклапаціліся і аб гэтым. У раёнах з вялікімі сенакоснымі масівамі ствараюцца машынасенакосныя атрады. Рэзка павялічваецца выпуск ветрагракавікоў, саламарэзак, кораньрэзак, жмыхадрабілак, кормазапарнікаў. Справа, выходзіць, цяпер толькі за намі.

Каб на фермах нашых было многа кароў, свіней, авечак, трэба ўжо цяпер пачаць рыхтавацца да зімы. Калі будзе зімаваць у цяпле жывёла, на сытых кармах стаяць, дасць яна высокі прыплод, будзе многа мяса, масла, шэрсці. Хто бясклопатна лета прапусціць, у тых гаспадароў на фермах толку не будзе. Клапатлівыя гаспадары аб усім загадзя думаюць.

Давайце загадзя падрыхтуем памяшканне для жывёлы. Там, дзе трэба будаваць — пабудуем, дзе трэба адрамантаваць — адрамантуем, нічога не адкладаючы на познюю восень. Больш гаспадарчай ініцыятывы ў стварэнні кармавой базы. Кармы ёсць. Ёсць канюшына, ёсць сена, будзе нямала яравой саломы, палоў. Але нельга пакласціся на самацёк. Трэба закладаць на падлічаную патрэбнасць у розных кармах і іх загатоўваць. Дзе недатрымалі па сену з першага ўкосу, трэба навярстаць другім укосам. І ўжо абавязкова ва ўсіх без выключэння калгасах заклалі неабходную колькасць сілосу.

Таварышы калгаснікі і калгасніцы! Каб поўнасцю і ў тэрмін выканаць план павелічэння пагалоўя жывёлы грамадскай жывёлагадоўлі ў калгасах, трэба зберагчы, вырасціць увесь маладняк, не адкладаючы, а ўжо цяпер пачаць закупку цялят у калгаснікаў і саўгасаў і папаўняць тымі цялятамі пагалоўе калгасных ферм.

Жывёлагадоўля — вельмі важная галіна соцыялістычнай сельскай гаспадаркі. Калгасы з высока развітай жывёлагадоўляй — моцныя калгасы. Гэта і зразумела. Развітая жывёлагадоўля сама нясе велізарныя даходы і дазваляе незвычайна ўзняць ураджайнасць калгаснай зямлі.

Давайце, таварышы калгаснікі і калгасніцы, па-большэвіцку змагацца за павелічэнне пагалоўя жывёлы ў калгасах.

У жніўні адкрываецца Ўсесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка — агляд гістарычных перамог соцыялістычнай сельскай гаспадаркі.

У сталіцы нашай квітнеючай радзімы— у Маскве—збяроцца восенню з'езд калгаснікаў, на якім лепшыя людзі будуць абмяркоўваць калгасныя справы.

Дастойную і радасную сустрэчу рыхтуем мы гэтым дням. Мы хочам, каб нашы вытворчыя перамогі памножылі-б славу калгаснаму, славу нашай радзімы. А сільна радзіма, сільны калгаснікі — гэта ворагам нашым смерць. Усе, як адзін, мы будзем абараняць сваю любімую радзіму, сваю зямлю, свае калгасы, свае заводы, шахты.

Мы клічам вас, таварышы калгаснікі і калгасніцы, умацоўваць працоўную дысцыпліну, шырэй разгортваць соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, развіваць грамадскую калгасную жывёлагадоўлю. Будзем множыць калгасныя перамогі на славу нашай радзімы! Будзем умацоўваць абараназдольнасць роднай краіны! Вышэй рэвалюцыйную пільнасць!

Няхай жыве наша родная большэвіцкая партыя!

Слава нашаму бацьку — вялікаму Сталіну!

КІЕЎ, 17 ліпеня. (ТАСС).

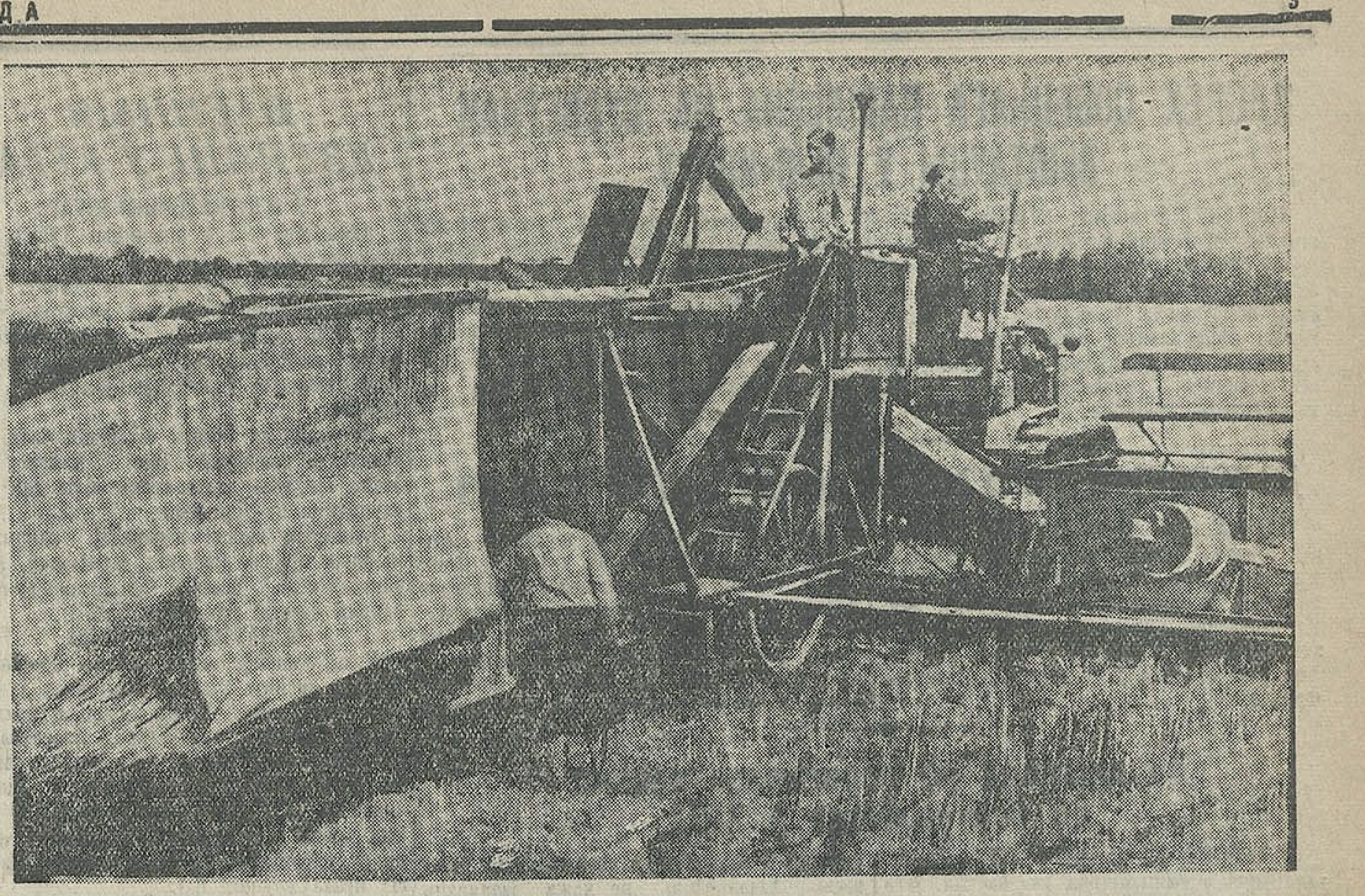

У калгасах Палесся шырока разгарнулася ўборка багатага ўраджаю. НА ЗДЫМКУ — камбайнавы агрэгат на палях калгаса «Чырвоная зорка», Даманавіцкага раёна. Фота Б. М. Хеніна. (Фотахроніка БЕЛТА).

КАМБАЙНЕРЫ

Камбайнер Фёдар Паўлавіч Севераў ужо некалькі раз абышоў і агледзеў палі, вызначаныя для ўборкі яго агрэгатам. Ён разлічыў як лепш разбіць загоны, дзе і як павесці машыну.

Задоўга да выезду на палі калгаса «Чырвоны Дняпровец» Фёдар Паўлавіч асабіста падабраў людзей для абслугоўвання камбайна. З вопыту ён ведае, што поспех работы залежыць не ад аднаго толькі камбайнера, ён вызначаецца дзейнасцю ўсіх работнікаў агрэгата. Камбайнер правёў з калгаснікамі некалькі гутарак, аб'ясніў кожнаму яго абавязкі.

16 ліпеня Фёдар Паўлавіч пачаў уборку.

Добра і арганізавана ідзе работа. Усе—пачынаючы ад начальніка агрэгата, яго памочніка Сафрона Фашчыла і канчаючы трактарыстам Грыгорам Северавым,—змагаюцца за большэвіцкае правядзенне ўборкі.

За першы дзень камбайн убраў 16 гектараў, за другі дзень — 18, за трэці — 20, за чацверты — 21 гектар.

Так працуе камбайн з першых дзён. Гэта — перамога.

І зараз, не памыляючыся, можна сказаць, што Севераў поўнасцю здзейсніць дадзенае слова — убраць за сезон 500 гектараў.

Побач з Северавым на палях калгаса «Сталінскі гарадок» працуе камбайн Івана Нікітавіча Ярава. Гэта адзін з камбайнаў комсамольска-маладзёжнай брыгады Рэчыцкай МТС.

Плаўна вядзе «Чэлябінец» трактарыст Сяргей Стрыжак. Па жытняму мору плыве «Комунар». За штурвалам — загарэлая комсамолка Наташа Сарокіна.

Комсамольцы агрэгата абавязаліся ў гэтым годзе ўбраць 500 гектараў зерневых. За першыя 5 дзён убрана 85 гектараў.

Іван Нікітавіч Яраў — малады камбайнер. На камбайне працуе першы год. Калі ён быў трактарыстам, у яго, як гавораць, работа ў руках гарэла. Высокапрадукцыйную яго работу заўважылі і, аднойчы, пасля сходa, дырэктар паклікаў яго да сябе ў кабінет.

— Чалавек ты, Іван Нікітавіч, смякалісты. Вось рашылі мы паслаць цябе вучыцца на камбайнера. Як думаеш, асіліш гэтую справу?

Яраў адказаў спакойна:

— Другія асільваюць, значыць, і я змагу.

Пачалася вучоба.

Цяпер яму, маладому камбайнеру, часта дапамагае Фёдар Паўлавіч Севераў.

Энтузіяст сваёй справы, Севераў працуе не толькі ў полі. Прыходзячы дадому, ён упорна займаецца павышэннем сваіх тэарэтычных ведаў па камбайну.

А. ВЯЛЮГІН.

Рэчыцкая МТС.

НА БЫЛЫХ БАЛОТАХ

ЛЮБАНЬ, 21 ліпеня. (БЕЛТА). Вокам не акінуць бяскрайніх палёў соўгаса імені Х-годдзя БССР. Навокал, як мора, калышуцца стройныя каноплі, буйнакаласістае жыта, высокі авёс. Глядзіш на ўсё гэта багацце і неяк не верыцца, што на месцы, дзе зараз зямля шуміць багатым ураджаем, усяго 10 год назад былі непраходныя Мар'інскія балоты, па якіх ніколі не ступала нага чалавека. Але вось на балота прыйшлі большэвікі. Сваёй напорыстасцю і бясстрашшам яны пакарылі дрыгву, ператварылі яе ў квітнеючыя палі.

Каноплі — асноўнае багацце соўгаса. Іх называюць тут «зялёным золатам». Па вытворчасці канапель соўгас займае першае месца ў свеце. Паўднёвыя італьянскія каноплі растуць тут лепш, чым у сябе на радзіме. Ужо зараз яны дасягаюць 2 метраў вышыні, а да ўборкі вырастуць да 4 метраў.

У 1931 годзе кожны гектар пасеваў даў толькі па 13 цэнтнераў канаплі-саломкі. У 1938 годзе сярэдні ўраджай з гектара ўжо склаў 55,2 цэнтнера. За зданую дзяржаве прадукцыю соўгас атрымаў звыш поўмільёна рублёў даходу. У гэтым годзе па папярэдніх падліках 700 гектараў пасеваў дадуць не менш чым па 72 цэнтнеры канаплі-саломкі кожны. Такога ўраджаю канапель не ведае ні адна краіна ў свеце.

На тарфяніках добра растуць зерневыя і травы. Сярэдні ўраджай траў на плошчы ў 687 гектараў складае сёлета 35 цэнтнераў з кожнага. Гэта магутная база для развіцця жывёлагадоўлі, для павышэння яе прадуктыўнасці. Сярэдні ўдой на адну карову складае на ферме соўгаса 2.104 літры малака. Удзельніца Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі — даярка Ірына Сяргееўна Насановіч надаіла ў мінулым годзе ад 17 прымацаваных да яе кароў па 2.210 літраў малака. Другая ўдзельніца выстаўкі Праскоўя Аляксееўна Хаміцэвіч ад 22 кароў надаіла па 2.207 літраў малака.

Цэнтральная сядзіба соўгаса ўтапае ў зелені. Сярод высокіх, вечна зялёных хвой узнімаюцца будынкі 12 двухпавярховых жылых дамоў, клуба, бальніцы, ясляў, дзіцячага сада, школы, радыёвузла, электрастанцыі.

Поўнакроўна і радасна жывуць рабочыя соўгаса. Увечары тут раздаюцца вясёлыя спевы, чуюцца гукі гармоніка. У клубе часта выступаюць гурткі мастацкай самадзейнасці, праводзяцца лекцыі, даклады і гутаркі. На ўсіх участках велізарнай гаспадаркі працуюць агітатары. Яны паўсядзённа нясуць у масы словы большэвіцкай праўды.

Так працякае новае, шчаслівае, радаснае жыццё на былых непраходных балотах, ператвораных рукамі большэвікоў у край багацця радасці і шчасця.

Усё гэта соўгас і яго перадавыя людзі прадэманструюць на Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Наведвальнікі наглядна ўбачаць, што можа даваць зямля, пакароная большэвікамі.

ПЕРАВЫКОНВАЮЦЬ НОРМЫ

ГЛУСК, 21 ліпеня. (БЕЛТА). Камбайнер Павел Мядзвецкі паўночным камбайнам штодня ўбірае па 10 гектараў пры норме 8. Ефім Мазалеўскі і Баця Курс паўднёвымі камбайнамі ўбіраюць за дзень па 15—16 гектараў пры норме 14,5.

Тав. Мазалеўскі ўбраў у калгасе «Чырвоная Мыслоціна» за 2,5 дні 40 гектараў жыта.

СПЕКТАКЛІ І КАНЦЭРТЫ ДЛЯ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ ВЫСТАЎКІ

З 1 жніўня ў Зялёным тэатры цырка «Шапито» і на канцэртнай эстрадзе Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі будуць выступаць лепшыя прафесіянальныя і самадзейныя мастацкія калектывы.

Па плану, зацверджанаму Камітэтам па справах мастацтваў пры СНК СССР, наведвальнікам выстаўкі будзе паказана 219 спектакляў, канцэртна-эстрадных праграм і цыркавых прадстаўленняў.

У дні выстаўкі арганізуецца ўсесаюзны агляд калектываў мастацкай самадзейнасці, у якім прымуць удзел 3.000 лепшых выканаўцаў з калгасаў, соўгасаў і МТС — музыканты, спевакі, танцоры, ашугі, чціцы і інш. К гэтаму-ж часу прыстасоўваецца ўсесаюзны агляд выканаўцаў на народных інструментах.

Перад наведвальнікамі выстаўкі выступяць калектывы сталічных тэатраў, хор ім. Пятніцкага, Дзяржаўны ансамбль народных танцаў, Украінская харавая капэла «Думка», грузінскі хор Пачкорыя, ансамбль беларускай песні і пляскі, джаз-аркестр Леаніда Уцёсава і інш.

Вялікую цікавасць прадстаўляе падрыхтоўваемае да выстаўкі аб'яднанае выступленне калектываў маскоўскіх мастацкіх навучальных устаноў.

Ад 400 да 600 артыстаў будуць прымаць удзел штодзенна ў цыркавых прадстаўленнях.

Захапляючыя відовішчы — 29 ранішнікаў — рыхтуюцца для юных наведвальнікаў выстаўкі.

ВЫСОКАЯКАСНАЕ ЗЯРНО—ДЗЯРЖАВЕ

СТАРОБІН. Многія калгасы раёна поўнасцю закончылі ўборку жыта. За пяць рабочых дзён убраў багаты ўраджай азімых на плошчы ў 90 гектараў калгас «Чырвоны Скаўшын», Даманавіцкага сельсовета — удзельнік Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Цяпер у калгасе ўбіраюць ячмень і пшаніцу.

Паспяхова праводзячы ўборку, калгасы прыступілі да абмалоту ўраджаю і здачы збожжа дзяржаве. Калгас «Чырвоны Скаўшын» здаў дзяржаве тры тоны высокаякаснага зярна, калгас «Другі год 2-й пяцігодкі» — 1 тону, калгас «Зара Палесся» — 4 тоны.

Пачалі здачу збожжа дзяржаве калгасы «Чырвоны пагранічнік», «Чырвоная мяжа», «Комінтэрн» і іншыя.

К. ГРАМАКОЎСКІ, І. СКУЦЭНЯ.

ПАЛЕПШЫЦЬ КІРАЎНІЦТВА ПАЛІГРАФІЧНЫМІ ПРАДПРЫЕМСТВАМІ БССР

Паліграфія БССР за годы двух сталінскіх пяцігодак ператварылася ў перадавую галіну прамысловасці. Асабліва росквіту яна дасягнула ў другой пяцігодцы, абагаціўшыся буйнейшымі паліграфпрадпрыемствамі. Да такіх трэба, у першую чаргу, аднесці менскую друкарню імені Сталіна, друкарню газеты «Звязда», віцебскую друкарню «Комінтэрн» і іншыя.

Значна вырасла паліграфічная база ў раёнах рэспублікі.

У многіх райцэнтрах БССР, дзе ў дарэвалюцыйны час нават і не ведалі аб друкарні, за годы совецкай улады пабудаваны новыя друкарні. Многія з іх аснашчаны машынамі і станкамі новых совецкіх марак.

Велізарныя дасягненні паліграфічнай прамысловасці ў нашай рэспубліцы сведчаць аб клопатах, праяўленых совецкім урадам, партыяй і асабіста таварышам Сталіным, аб умацаванні матэрыяльнай базы большэвіцкага друку — паліграфіі.

Аднак прадстаіць яшчэ вялікая работа па далейшаму развіццю паліграфіі ў рэспубліцы. Многія, асабліва раённыя друкарні недастаткова аснашчаны тэхнікай, не маюць належных кадраў. Дзесяткі буйных і дробных гарадскіх і раённых друкарань прадстаўлены самім сабе. Ніхто імі не кіруе, не цікавіцца іх работай. Кожная друкарня на свой погляд, але за кошт аднаго і таго-ж дзяржаўнага кашалька купляе патрэбнае і непатрэбнае абсталяванне, эксплаатуе яго, зачастую безгаспадарча — з няпоўнай нагрузкай. У гэты-ж час ёсць друкарні, якія адчуваюць вострую патрэбу ў гэтым абсталяванні.

У парадку праяўлення ўласнай ініцыятывы большасць друкарань займаецца снабжэнчаскай дзейнасцю: шукаюць паперу, паліграфічныя матэрыялы, заказчыкаў. Усё гэта атрымліваецца таму, што паліграфпрадпрыемствы не маюць адзінага гаспадара.

Дзяржплан БССР, які павінен быў арганізаваць планавае снабжэнне матэрыяламі ўсе паліграфпрадпрыемствы, перадаверыў фонды для паліграфпрамысловасці БССР (паперу, картон і т. д) Белпаліграфтрэсту, які, раней за ўсё думае аб сваіх прадпрыемствах, выдзяляючы ўсім астатнім друкарням мізэрную колькасць патрэбных матэрыялаў.

Дарэчы аб самім Белпаліграфтрэсце. У яго веданне ўваходзяць толькі тры прадпрыемствы: друкарня імені Сталіна, шпалерная фабрыка і «Палесдрук». Трэст яшчэ не стаў сапраўдным штабам аператыўнага кіраўніцтва нават сваімі нешматлікімі прадпрыемствамі.

Да 1938 года ў сістэму трэста ўваходзілі таксама даволі буйныя па свайму маштабу і тэхнічнаму аснашчэнню друкарні імені Молатава — у Магілеве, і «Комінтэрн» — у Віцебску. Перадача гэтых друкарань мясцовай прамысловасці значна пагоршыла іх работу. Яны амаль пазбавіліся планавага снабжэння і ўсякага тэхнічнага кіраўніцтва. Магілеўскі і віцебскі аблвыканкомы не цікавяцца работай сваіх друкарань, не клапоцяцца аб іх далейшым развіцці.

У такім-жа беспрытульным становішчы знаходзяцца друкарні ў Бабруйску, у Барысаве, а таксама аршанская, слуцкая і полацкая друкарні.

Усе гэтыя друкарні павінны мець свайго гаспадара, які-б аб іх клапаціўся, накіроўваў-бы ўсю іх гаспадарчую, вытворчую і фінансавую дзейнасць. Іх неабходна із'яць з сістэмы мясцовай прамысловасці і перадаць у веданне Белпаліграфтрэста, адпаведным чынам умацаваўшы яго.

Апрача таго, неабходна вырашыць пытанне аб стварэнні адзінага цэнтра пры Соўнаркоме БССР, які-б займаўся планіраваннем, правільным скарыстаннем паліграфічнай базы, размеркаваннем паперы і т. д. Ад усяго гэтага ва многім залежыць бесперабойная работа большэвіцкага друку — выпуск газет, журналаў і т. д.

І. М. ШЫФРЫН.

ПОСПЕХ СОВЕЦКАГА ПАВІЛЬЁНА НА СУСВЕТНАЙ ВЫСТАЎЦЫ Ў НЬЮ-ЙОРКУ

ЛОНДАН, 21 ліпеня. (ТАСС). Адміністрацыя сусветнай выстаўкі ў Нью-Йорку распаўсюдзіла сярод наведвальнікаў анкету аб тым, экспанаты якой краіны робяць найбольшае ўражанне. У апублікаваным афіцыяльным паведамленні аб рэзультатах гэтага апытвання ўказваецца, што совецкія экспанаты карыстаюцца найбольшым поспехам.

Экскурсаводы сусветнай выстаўкі нядаўна правялі апытванне 2.500 наведвальнікаў з мэтай выявіць, якія экспанаты карыстаюцца найбольшым поспехам. Большасць наведвальнікаў таксама заявіла, што з усіх замежных экспанатаў найбольшае ўражанне робяць экспанаты совецкага павільёна.

ДЭЛЕГАЦЫЯ ДЭПУТАТАЎ КОМУНІСТАЎ У БАНЭ

ПАРЫЖ, 21 ліпеня. (ТАСС). Дэлегацыя членаў палаты—комуністаў наведала міністра замежных спраў Банэ і паставіла перад ім пытанне аб становішчы байцоў інтэрнацыянальных брыгад, якія знаходзяцца ў Францыі, і аб 28 французах, што томяцца ў турмах генерала Франко.

Банэ абяцаў дэлегацыі тэрмінова знесціся з французскім паслом у Іспаніі Петэнам і ўвайсці ў перагаворы з іспанскім паслом у Парыжы аб вызваленні французаў. Банэ абяцаў таксама дабіцца віз на выезд для ўсіх байцоў інтэрнацыянальных брыгад, якія знаходзяцца ў Францыі і маюць магчымасць выехаць за граніцу.

Да пытання аб пераглядзе закона аб нейтралітэце ў ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 21 ліпеня. (ТАСС). У паведамленнях з Вашынгтона ўказваецца, што ў выпадку вайны ў Еўропе Рузвельт склікча спецыяльную сесію кангрэса для перагляду закона аб нейтралітэце. Мяркуюць, што пасля роспуску кангрэса на канікулы Рузвельт прадпрыме ў пачатку жніўня транскантынентальную паездку, у час якой будзе выступаць з прамовамі, у прыватнасці па пытаннях, звязаных з міжнародным становішчам, з мэтай узмацніць рух за перагляд закона аб нейтралітэце.

Старшыня сенацкай камісіі па замежных справах Пітмен у гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што, калі «Гітлер паскорыць узнікненне вайны ў Еўропе», а германскія самалёты будуць бамбардыраваць грамадзянскае насельніцтва, амерыканская грамадскасць прымусіць кангрэс неадкладна перагледзець сваю палітыку ў пытанні аб нейтралітэце.

Газета «Нью-Йорк таймс» указвае, што паражэнне Рузвельта часткова аб'ясняецца ўнутранымі прычынамі, якія не маюць адносін да становішча ў Еўропе. Газета папярэджвае Германію і Італію, што ў даны момант, як і ў 1917 годзе, вайна закранула-б важнейшыя амерыканскія інтарэсы. Аддаленасць не можа ізаляваць ЗША ад вынікаў усеагульнай вайны. Таму, не гледзячы на некаторае недавер'е і агаворкі ў адносінах палітыкі Англіі і Францыі, амерыканцы ўсведамляюць, што ЗША павінны аказваць дапамогу дэмакратычным дзяржавам.

Газета «Нью-Йорк геральд трыбюн» (рэспубліканская) рэзка асуджае пазіцыю рэспубліканцаў у сенаце. Газета таксама падкрэслівае, што перамога праціўнікаў Рузвельта з'яўляецца толькі часовай і аб'ясняецца чыста ўнутранымі прычынамі.

Іншыя амерыканскія газеты каментуюць рашэнне кангрэса ў такім-жа духу. Многія газеты напамінаюць, што аналагічныя дзеянні апазіцыйных рэспубліканцаў перашкодзілі ратыфікацыі версальскага дагавору і ўступленню ЗША ў Лігу нацый. Рэспубліканцы тады скарысталі ізаляцыяністскія лозунгі для таго, каб нанесці паражэнне Вільсону і замяніць дэмакратычнае кіраўніцтва рэакцыйным кіраўніцтвам прэзідэнта Гардзінга.

ВЫСЯЛЕННІ ІНШАЗЕМЦАЎ З БЕЛЬГІІ

Бельгійскі ўрад гэтымі днямі прыняў рашэнне «аб высылцы з Бельгіі ўсіх іншаземцаў, уехаўшых у краіну без візы і не маючых фармальнага права жыць у Бельгіі».

Газеты паведамляюць, што гэтая мера перш за ўсё датычыць яўрэйскіх эмігрантаў з Аўстрыі, Германіі і Чэха-Славакіі. Указваюць, што за час з сакавіка 1938 г. іх прыбыло ў Бельгію 22.000 чалавек.

СТАНОВІШЧА Ў ДАНЦЫГУ

ПАРЫЖ, 21 ліпеня. (ТАСС). Французскія вячэрнія газеты 20 ліпеня апублікавалі тэлеграму з Варшавы, у якой указваецца, што данцыгская паліцыя прыступіла да пабудавання процітанкавых загарод, перашкаджаючых праходу танкаў цераз польска-данцыгскую граніцу. Паблізу Цопота гэтыя пабудаванні робяцца германскімі інжынернымі войскамі.

У Данцыг дастаўлена на грузавіках 20 зенітных гармат.

ЛОНДАН, 21 ліпеня. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, учора ў Будзевілах, на граніцы з Данцыгам, германскімі фашыстамі быў абстралены польскі мытны чыноўнік. У сувязі з гэтым чакаюць, што польскі ўрад зробіць папярэджанне данцыгскаму сенату. «У афіцыяльных кругах, піша агенцтва, схільны разглядаць гэты інцыдэнт, як надзвычайна сур'ёзны. Мяркуюць, што Польшча зробіць данцыгскаму сенату рашучае папярэджанне і ўкажа на сур'ёзныя вынікі ў выпадку паўтарэння падобнага інцыдэнта».

У ГЕРМАНІІ ГРАДАМ ЗНІШЧАНА 200 ТЫСЯЧ ГЕКТАРАЎ ПАСЕВАЎ

БЕРЛІН, 21 ліпеня. (ТАСС). З Мюнхена паведамляюць, што два дні назад у раёне Васербурга (Паўднёвая Баварыя) выпаўшым градам было знішчана звыш 200 тысяч гектараў пасеваў хлеба. Учора над цэлым радам мясцовасцей Паўднёвай Баварыі зноў была навальніца і выпаў моцны град. У горадзе Кэмптэне на працягу чвэрці гадзіны ішоў град незвычайнай сілы. Выбіты сотні вокан. У садах і гародах град нанёс велізарныя страты. У Гросвейлі, Шледорфе і Кохелі поўнасцю знішчаны ўсе пасевы хлябоў. На фруктовых дрэвах знішчаны не толькі плады, але і лісце. Тэлефонная сувязь спынена.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Аднавіліся баі ў правінцыі Хубей. Перадавыя атрады кітайскіх часцей, якія наступаюць на поўдзень ад Аньлу, атакуюць японскія пазіцыі ў ваколіцах Юнлунхэ. На поўнач ад Аньлу кітайскія войскі выбілі японцаў з Чжаншоуцзяня і прасоўваюцца ў паўднёва-ўсходнім напрамку.

На ўсход ад Шашы кітайскія часці падышлі да шасейнай дарогі Ханькоу — Ічан, дзе яны накапляюць сілы для наступлення на Цаньцзян.

Кітайскія войскі перарвалі камунікацыйныя сувязі японскіх гарнізонаў, якія знаходзяцца ў Дэані і Чанлінгане (у паўночнай частцы правінцыі Хубэй).

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

У паўднёва-ўсходняй частцы правінцыі Шаньсі японцы ўжо сканцэнтравалі да 120 тыс. сваіх войск. Кітайскія войскі прадаўжаюць упорна супраціўляцца. Прасоўванне японскіх калон уздоўж шасейнай дарогі Поай—Цзэчжоу (Цзіньчэн) і на Гаопін спынена. Кітайскія войскі ачысцілі ў гэтым раёне рад пунктаў. У раёне Хундуна (у паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі) прадаўжаюцца баі.

Жорсткія баі ідуць на граніцы правінцыі Шаньсі і Хэнань.

Японскі атрад у 1 тыс. чалавек, які прабаваў наступаць на захад ад Баотоу (правінцыя Суйюань), затрыман кітайскімі часцямі за 70 кілометраў ад гэтага горада. У час бою японцы страцілі 160 чал. забітымі і 3 палоннымі. Кітайскія войскі захапілі 6 грузавікоў і 1 танк.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

На захад ад Кантона японскі атрад з 200 чалавек, выступіўшы з Самшуя, атакаваў Янмей. Атака была адбіта атрадамі кітайскай самаабароны, якія разгромілі японцаў і захапілі многа зброі і баявой амуніцыі.

Як стала вядома, 18 ліпеня у час спробы японцаў высадзіць дэсант у Шаньвэе (Свабо) кітайскай артылерыяй былі падбіты два японскія караблі.

Пагадненне англійскай, французскай і амерыканскай разведак

ЛОНДАН, 20 ліпеня. (ТАСС). Паводле паведамлення газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост», на мінулым тыдні англійскае міністэрства замежных спраў перадало французскаму ўраду вялікі спісак асоб, якія знаходзяцца на працягу доўгага часу пад наглядам англійскіх разведных органаў. Прадстаўнікі французскай разведкі абмяняліся інфармацыяй з англійскімі ўладамі аб германскім шпіянажы ў Англіі і Францыі.

НЬЮ-ЙОРК, 20 ліпеня. (ТАСС). Агенцтва Юнайтэд Прэс на падставе вестак, атрыманых з французскіх крыніц, паведамляе з Парыжа, што ЗША, Англія і Францыя заключылі пагадненне аб абмене інфармацыяй адносна германскага шпіянажа. Супрацоўніцтва паміж англійскай і амерыканскай разведкамі дапамагла нядаўна раскрыць у Нью-Ёрку германскі шпіёнскі цэнтр.

Далей агенцтва паведамляе, што 18 ліпеня міністэрства юстыцыі ЗША аб'явіла кала нараду кіруючых работнікаў з мэтай крэтнага плана барацьбы з шпіянажам. Міністэрства юстыцыі затрабавала дадатковыя сродкі на барацьбу з шпіянажам.

Добра паінфармаваныя асобы ў Вашынгтоне заяўляюць, што пасля выкрыцця многіх японскіх агентаў з краін Цэнтральнай Амерыкі, Паўднёвай Амерыкі і з Панамы, іх шпіёнскія функцыі сталі выконваць германскія агенты.

20 ліпеня адбылася сустрэча настаўнікаў-ордэнаносцаў з дзецьмі піонерскага лагера работнікаў НКВД БССР. Ордэнаносцы расказалі рэбятам аб тым, як іх цёпла сустрэлі ў Крэмлі, і аб клопатах партыі і ўрада аб дзецях. Рэбята горача віталі гасцей, віншавалі іх з высокай узнагародай і абяцалі так выдатна вучыцца, як выдатна працавалі настаўнікі-ордэнаносцы. НА ЗДЫМКУ: настаўнік Горвальскай СШ, Рэчыцкага раёна, А. Я. Дарашэвіч, узнагароджаны Ордэнам Леніна, і дэпутат Вярхоўнага Совета БССР М. М. Пруднікава— загадчык Гомельскага аблана — сярод дзяцей лагера.

Фото Я. Салавейчыка.

ДАКЛАДЫ ЧЫРВОНАФЛОТЦАЎ НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ

Учора на абутковай фабрыцы імені Тэльмана, шчотачнай фабрыцы імені Крупскай, дрэваапрацоўчым заводзе імені Молатава і інш. прадпрыемствах Менска адбыліся цёплыя сустрэчы рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў з прыехаўшай у БССР дэлегацыяй чырвонафлотцаў падшэфнага комсамолу Беларусі злучэння Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота.

На фабрыцы імені Тэльмана яркі даклад аб Ваенна-Марскім Флоце СССР, аб яго растучай баявой магутнасці зрабіў малодшы палітрук—чырвонафлоцец тав. В. М. Шчэрба.

Выступаўшыя затым стаханавец-дапрызыўнік тав. Райко, старшыня фабкома тав. Зарэцкі, сакратар партбюро тав. Хает ад імені калектыва горача віталі слаўных совецкіх маракоў.

Абутнікі абавязаліся ў чэсць Дня Ваенна-Марскога Флота СССР дабіцца новых стаханаўскіх поспехаў на вытворчасці, яшчэ больш узмацніць масава-абаронную работу і ўстанавіць цесную сувязь з падшэфным комсамолу Беларусі злучэннем караблёў Балтыйскага флота.

СУСТРЭЧА ПІОНЕРАЎ З ПАГРАНІЧНІКАМІ

Днямі ў піонерскі лагер «Дразды» ў госці да дзяцей прыехалі слаўныя пагранічнікі тт. Крыжоў, Агееў і Карун. У гэты прыгожы сонечны дзень рэбяты былі асабліва радасна настроены.

Раздаўся сігнал. Усе піонеры выстраіліся на лінейку і стройнай калонай пайшлі сустракаць дарагіх гасцей.

Пагранічнік тав. Крыжоў расказаў піонерам аб баявым жыцці і вучобе слаўных вартавых совецкіх рубяжоў. Узнагароджаны медаллю «За отвагу» тав. Агееў, а таксама тав. Карун расказалі рад пагранічных эпізодаў.

У заключэнне піонеры паказалі гасцям сваю мастацкую самадзейнасць і азнаёмілі пагранічнікаў з лагерным жыццём дзяцей.

М. ОКУНЬ, С. КАПЛАН,
піонеры 1-га атрада, лагер «Дразды».

АНСАМБЛЬ КАЎКАЗСКАЙ ПЕСНІ І ПЛЯСКІ

ПОЛАЦК. (БЕЛТА). З вялікім поспехам выступае ў Полацку прыбыўшы сюды на гастролі ансамбль каўказскай песні і пляскі пад мастацкім кіраўніцтвам Тарханян. Песня аб Сталіне, выкананая на армянскай мове, выклікала ўсеагульнае захапленне. У саставе ансамбля народны ашуг Азізян, выконваючы каўказскія народныя песні.

НОВАЯ ПАСТАНОЎКА ПАЛЕСКАГА ТЭАТРА

Палескі абласны драматычны тэатр, які цяпер гастраліруе ў Оршы, паказаў новую пастаноўку «Коварство и любовь» — Шылера. Гэта — першая работа маладога тэатральнага калектыва над творамі класікаў. Ставіў спектакль мастацкі кіраўнік тэатра тав. Пацехін. Прэм'ера прайшла з вялікім поспехам.

Шлюпачны пераход у працівагазах

ГОМЕЛЬ. У азнаменаванне Дня Ваенна-Марскога Флота арганізуецца ваенізаваны шлюпачны пераход у працівагазах па рэках Сож (маршрут Гомель—Лоеў — 114 кіламетраў) і Днепр (маршрут Рэчыца — Лоеў — 98 кіламетраў). У ім прымуць удзел 78 чалавек з 23 гарадоў. Старт будзе дан 23 ліпеня ў 18 гадзін.

Мэта пераходу — дапамагчы маладым воднікам аўладаць ваеннымі ведамі, надрыхтаваць дастойнае папаўненне Рабоча-Сялянскаму Ваенна-Марскому Флоту. У шляху ўдзельнікі пераходу правядуць масавую работу сярод воднікаў, будуць арганізоўваць гурткі ППХА, ГСА і лёгкай вадалазнай справы. У Лоеве адбудзецца сустрэча з рабочымі, калгаснікамі і інтэлігенцыяй. Тут будзе прачытан даклад аб Дні Ваенна-Марскога Флота. **(«Белорусский форвартер»).**

НА БЫТАВЫЯ ТЭМЫ

АБ АНТЫСАНІТАРЫІ

Непазнавальным стаў Менск за годы двух сталінскіх пяцігодак. Там, дзе стаялі раней маленькія халупкі, зараз вырaслі прыгожыя стройныя будынкі. Масцявыя і тратуары апрануліся ў клінкер і асфальт.

Тым больш непрыемна на фоне гэтых поспехаў бачыць значныя недахопы ў гарадской гаспадарцы, якія можна было знішчыць пры сур'ёзных адносінах да справы. Гутарка ідзе аб санітарным становішчы горада. На жаль, тут горсовету няма чым пахваліцца. Возьмем прывакзальную плошчу. Каля вакзала зроблена скрыня для смецця. Тут-жа падведзена труба з кранам для піцця вады. І вось некаторыя пасажыры мыюць тут ногі, розную пасуду, а памыі выліваюць у смеццевую скрыню. Збіраецца злавонная лужа. Кідаецца ў вочы бруд, якім акружана прывакзальная плошча. Месца стаянкі гужавога транспарта рэдка калі ачышчаецца.

Непрыглядны малюнак і ва многіх дварах дамоў горада. Загляньце ва двары дамоў №№ 14 і 16 па вуліцы 11 ліпеня. Смеццевая скрыня тут перапоўнена, над ёю кружыцца рой мух. Двор непрыглядны: ні кветкі, ні дрэўца. Такі-ж малюнак і ў двары дома № 23 па Совецкай вуліцы.

У двары дома № 8 па Ленінградскай вуліцы ўжо некалькі дзён перапоўнен паглынаючы калодзеж. І ніхто не думае яго ачысціць. А ў двары дома № 18 па гэтай-жа вуліцы неачышчаны паглынаючы калодзеж глыбінёй у 25 метраў прысыпалі зверху крыху зямлёй. Гэта галавацяпства можа прывесці да чалавечых афяр. У двары жыхароў, пражываючых па Сяргееўскай вуліцы № 13, два месяцы будуецца паглынаючы калодзеж і ніяк яго не закончаць. Жыхары-ж вымушаны ссыпаць смецце ў кучу пасярод двара.

Мы прывялі некаторыя факты па аднаму толькі Кагановіцкаму раёну, які, дарэчы, лічыцца ў горсанінспекцыі лепшым у санітарных адносінах. Што ўжо, у такім выпадку, сказаць аб астатніх раёнах горада?

А. П. КУЛІНЕНКА.

ЧЭСНАСЦЬ

ПОЛАЦК. Вучаніца 1-й школы піонерка Дзятлова зайшла ў магазін № 43. Ля прылаўка яна знайшла бумажнік, у якім ляжалі 1.000 рублёў і розныя дакументы. Дзятлова сваю знаходку перадала работнікам прылаўка. Неўзабаве ў магазін прышоў гр. Юдзевіч, які згубіў гэты бумажнік. Апошні яму вернут. **(«Большэвіцкі шлях»).**

Заводы Белторфа за 20 ліпеня

(Выпуск прадукцыі ў тонах).

	План	Здабыта	% плана
Ас'нторф	4565	4000	87,6
«Чырвоны сцяг»	954	779	81,7
імені Орджанікідзе	2438	3379	138,6
імені Даумана	305	310	101,6
«Свабода»	542	401	74,0
Лукскае	476	395	83,0
Дукора	484	351	72,5
Татарка	610	576	94,4
Радзішчава	189	165	87,3
Міханавічы	300	336	112,0
УСЯГО:	10863	10692	98,4

ПАВЕДАМЛЕННЕ

22 ліпеня, у 6 гадзін вечара, у Доме тэхнікі адбудзецца пленум Кагановіцкага РК КП(б)Б з наступным парадкам дня:

1. Аб выкананні рашэнняў майскага Пленума ЦК ВКП(б).
2. Аб рабоце партарганізацыі раёна з новапрынятымі ў партыю.

Яўка членаў пленума абавязкова. Запрашаецца партыйны актыў.

В. а. адказнага рэдактара **Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.**

Гастролі Ленінградскага Дзяржаўнага тэатра імені Ленінградскага совета (Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра БССР) 22 ліпеня «ЧУЖОЙ»

Кінатэатр «Чырвоная зорка» «ТРАКТАРЫСТЫ»

Кінатэатр «Радзіма»

Кінатэатр «Інтэрнацыянальны» «НОВЫЯ ВРЕМЕНА»

Кінатэатр «СПАРТАК» «ПАСЛЕДНЯЯ НОЧ»

«ЗОЛОТОЙ КЛЮЧИК»

ДЗЯРЖЦЫРК

Менская школа ФЗВ пры Менаблбудтрэсце аб'яўляе набор падросткаў 16—18 год

на 1939-40 вучэбны год

Віцебскі фінансава-эканамічны тэхнікум НКФБ АБ'ЯЎЛЯЕ НАБОР СТУДЭНТАЎ

на 1939-40 вучэбны год на першы курс.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 10

МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА І МЕНСКАГА РАЙВЫКАНКОМА ад 15 ліпеня 1939 года

МЯНЯЮ пакой 18 кв. м.

Да працоўнага насельніцтва БССР

УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.